

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesti-ut 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Kiadja: BRAUN SÁNDOR
A SZERKESZTŐSÉG

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Igazságok.

Budapest, augusztus 26.

(K.) Politikai halászbemberek jól teszik, ha az Ibsen Henrik gondolatának mélységeiből horogra lesik azt a pár gondolat-halacszkát, mely a politika asztalára való. Ez a különös ember az ő jövőre szegzett szemével ugys ritkán törődött a politikával, melyről egyszer rövidesen kimondotta, hogy demoralizáló foglalkozás. Sohsem szerette a politikát, elfordult tőle, mint a középkori aszkéta az asszonytól, s ha volt szava a politikáról, csak azért ejtette el, mert azaz a szóval Björnson is meglegyinthette. Björnson tudniillik olyan demoralizálóan tartotta mindig, mint a politikát.

Most jelentek meg az északi drámairól levelei, melyeket három évtizeden belül az ő legnagyobb népszerűsítőjéhez, Brandes Györgyhöz intézett. Ezekből a rövidke levelekből két gondolat kívánkozik a politika asztalára. Az egyik gondolatnak ez a foglalatja: „Björnson azt hirdeti és mint politikus, nem is hirdethet egyebet, hogy a többségnek mindig igaza van. Én viszont azt hiszem, hogy a kisebbségnek van mindig igaza. De valahogy azt ne gondolja senki, hogy én egyszerűen a számszerű kisebbséget értem. Nem. Arra a kisebbségre gondolok, mely tö-

rekvéseivel előljár, ott, ahová a többség még nem jutott el. Arra a kisebbségre gondolok, mely a lehető legbensőbb érintkezésben van a jövővel.“ A másik gondolat válasz a dán kritikuskának arra a megjegyzésére, hogy a Budapestben is előadott „Népgyűlölet“ mindjárt megszűnik majd dráma lenni, mihelyt a nép utóléri Stockmann doktort és átéri igazságát. Erre Ibsen azt feleli: „Mihelyt a nép utóléri Stockmann? De hol lesz már akkor az én Stockmannom? Nekem mindig az az érzésem, hogy előre megyek. Ahol én akkor állottam, amikor egyik vagy másik darabomat írtam, ott ma már igen sokan állanak. De én már nem vagyok ottan. Hol vagyok én már?“

Ez a két ibseni mondás, ha ő talán nem is gondolt a politikára, nagyszerű esemege a politika asztalára. Ugy emléik, mintha féltéken, rosszul kiöltözve, a felismerhetlenségig eltorzítva, meg is mutatkozott volna már a politikai arénában, kivált erős harcok idejében. A többség és a kisebbség versengései során, maradjunk akár csak a magyar parlamentben és akár csak az utolsó két esztendő eseményeinek keretében, gyakorta hallottuk, hogy a többség eleinte pusztán többségváltásra hivatkozott, viszont a kisebbség azért vindikálta magának az igazságot, mert kisebbség, végül pedig a sarokba

szorított többség dadogott valamit arról, hogy a kisebbség még nem jelenti föltétlenül az igazság monopóliumát. De sohasem tudta a többség világosan megmondani, hogy nem minden kisebbségnek van oka a büszkélkedésre, mert hiszen, ha a kisebbségnek, csak azért, mert kisebbség, mindjárt igaza is volna, akkor nem kellene egyéb, csak valami jelentékenyebb szecesszió s akkor a többségből kisebbség, a kisebbségből viszont többség válnék s akkor eo ipso igazsággá lenne az előbbi többség igaztalansága és igaztalansággá az előbbi kisebbség igazsága. Pedig hát az igazság független attól, hogy számszerű többség vagy számszerű kisebbség vallja, s igaza csak annak az elenyésző kisebbségnek van, mely törekvéseivel megelőzi a többséget, még a nemzet többségét is. Ez a kisebbség néha csak egy pár ember, néha csak egyetlen ember s néha nincs is abban a parlamentben, mely az igazság körül vitatkozik és harcol. Ha a többség vagy kisebbség a hétköznapi értelemben bizonyítana valamit, akkor minden egyes megválasztott képviselővel szemben is annak volna igaza, aki vele szemben kisebbségben maradt és megbukott. Mindezt féltéken és szabatoság nélkül el is dadogták sokan a parlamentben, de Ibsen Henrik röviden és világosan leteszi a politika asztalára a teljes igazságot:

TÁRCA.

A régi énekekből.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Krudy Gyula.

I.

Elmult már minden.

Jó van így, ahogy van. Holnap már nem lesz sehoh. De ma még minden az enyém itt. A régi ház, a kert, a fák, a virágok is csak nekem mosolyognak.

Gyenge nyári eső permetezett. Csak olyan, mint a labellét, — de a petuniák lehajtották a fejüket és kibocátották minden illatukat. A verandáról néztem mindezt. Kissé mosolyogtam is. A petuniák holnap a reggeli nappal felemelték fejüket az ég felé, — és én már nem fogom látni őket, ők sem engem. — hiába várnak, hogy üntözzem meg őket. Tán elhervadnak a forró napban és nem lesz senki, aki rájuk hintsen egy cseppentnyi vizet. — Mert én már nem leszek. És a virágaim sem fogják tudni, hogy hová lettem, pedig már két éve csak nekik életem. Senkitem fogja tudni. Senki, csak az Ipoly. De az nem szól, ha csacsog is, mert szeret engem, hisz itt nőtem fel mellette.

Ni. Nyílik a kertem rácsfaluja. Az a kis parasztlányka bizonyosan keres itt valakit. Az jutott eszembe, hogy tán engem. De ugyan miért? Épp engem, akinek holnapra nem lesz már semmi, a düh porog — és én nem leszek.

Lementem a verandáról.

— Gyer ide, lányom! — szóltam.

Akkora leány, mint az öklöm. Szőszke, kék szemű, amilyen felénk sok van. Minden faluban számszámra. Tán csak a pap tudja, hogy mennyi maradt meg belőlük, mikor kiviszik őket sorban a domboldalba, a szomorú fűzek alá.

A gyerek hozzám jött. Meztelen lábaikká tapsoltak a vizes kerti uton. A szájába dugta az ujját. És rányitotta a szemét. Selypegett.

— Azt kérdezi valaki, itthon van-e az uraság.

— Még ma itthon. Ki kérdezi?

A gyerek a lábujját nézte. Aztán tagolva mondta:

— Egy asszony . . .

— Melyik?

A gyerek hátrafelé bökött az ujjával a fenyves felé.

Még vallattam, de többet nem szólt. Ezek a mi leánykánk szófukarok és csak gyereknyelven tudnak. Azt hiszik, hogy más azt nem értén meg.

II.

Itt ülök a verandán ismét. Még ma itt ülök. Az ember kissé gyáva lesz, ha arra gondol, hogy ma megy le utóljára a nap. Pedig már alkonyodik. Nyári párák bontakoznak ki a fák levelei közül. Holnap is így lesz-e vajjon? És az ég is ilyen aranyszínű lesz-e? És a hegyek itt körül? Szinte kíváncsi az ember. A fukszáim csak holnap nyílnak ki. Én már nem látom meg őket. Szegények! Mennyit fáradtam velük. Én voltam a virág-ember. Hisz Jácziut a nevem. Szép név,

de én sohasem szerettem. Nem találtam elég jó férfinak.

Ismét nyílik a kertajtó. Felállok. A szemem elé tettem a tenyerem. Istenem, ki ez? — Dobogott a szívem. Már végigjött a kerti uton. Észrevettem. Felvette a fátólát és könnyű lépésekben jött fel a veranda lépcsőin. Irma. A szívem mintha a torkomban vert volna. Alig tudtam lélegezni. Emlékszem rá, hogy az volt az első szavam:

— Menjen innen. Itt már vége mindennek.

De már nem igen emlékszem. Lehajtottam a fejem és elfordultam. Irma pedig a kezébe fogta az én szürke, szomorú fejemet. Csak sirt. Szólni alig szólt valamin, csak annyit mindig:

— Te édes, jó ember . . .

III.

Itt ülök, Irma mellettem, miutha nem is a ma volna ez a ma, hanem a tegnapi . . . Alig tudok gondolkozni.

Jó, hát eljött. De miért jött? Három év után? És olyan három év után?

Leül mellem és a napernyőjével játszik. Alig merek ránézni, mert félek, hogy ő is rám néz és akkor találkozik a tekintetünk. Akkor pedig valami irtózatossá kell történni. Három év után! De ő volt a hibás. Elment, mert attól félt, hogy tönkremegyünk. Másért nem is mehetett el. Mert jól bántam vele. Mondta, hogy unja az örökös zaklatásokat. Még hogy az ő hozománya nem arra való, hogy én avval a legénykori szeretőim adósáigait fizetgessen. Egyszer az összes adóstól zálogba tettem Hiriptul. Erre hazament az anyjához, az majd férjhez adja egy katonatiszthez, aki-

— Arra a kisebbségre gondolok, mely törekvéseivel elől jár, ott, ahová a többség még nem jutott el.

Nem kevésbé érdekes a második ibseni gondolat. A mi apró Brandeseink is nagyon boldogok, ha valamely aktuális kérdésben kisuíthatik, hogy ma már a tömeg utólré Széchenyit, Kossuthot vagy Deákot. A tömeg ime éppen úgy gondolkozik, mint valamikor Széchenyi ebben a kérdésben, Kossuth amabban és Deák emebben. A Deákisták így szegik a negyvennyolcasok mellé Kossuthot, a Kossuthisták hasonlóképpen a szabadelvűeknek Deákot és valamennyien egymásnak Széchenyit. S egy-egy frappáns ráolvasás után olyan boldogok, mintha a perdöntő szövetségest találták volna meg. A politika gyöngegei közé tartozik, hogy az ilyen ráolvasással szemben sohasem meri legtitkosabb gondolatát kimondani. Pedig hát százszor és ezerszer ott kóvályog a megtámadottak elméjében az a gondolat, melyet Ibsen olyan bátran öltöztet szavakba. „Hol lesz már akkor az én Stockmannom?” És hol volna ma már Széchenyi, Kossuth vagy Deák? Négy hosszú évtized alatt (azt mondhatná, aki profán tréfától nem riad vissza) Kossuth talán sokszor gondolkozott úgy, mint Deák, ez viszont, mint Kossuth. De nem. Ők sohasem gondolkoztak volna úgy, mint a másik. De hogy azóta Kossuth a maga egyénisége szerint és Deák is a maga egyénisége szerint ismét megelőzte volna a maga korát, ismét másként gondolkozott volna, mint a tömeg, az egészen bizonyos. Azt hinni, hogy a nagy haladók valahol bevárta volna a tömeget és nem jártak volna mindig és mindig elül: csak a politikában lehetséges. Hiszen ha a stagnáló tömeg ma eljutott oda, ahol azok a haladók már évtizedekkel ezelőtt állottak, akkor matematikailag

segítség nélkül is kiszámítható, hogy ugyanannyi idő alatt a nagy haladók még nagyobb távolságot teremtettek volna maguk és a tömeg között. A csiga is eljut egyszer az őz nyomába, de — amíg mindkettő eleven — utól nem éri soha. Nagy politikai igazság szól tehát az északi drámairól mondásából s a halhatatlanságukból visszaidézett nagyok, ha beszélni tudnának, de sokszor felelnének Ibsen szavaival:

— Ahol én akkor állottam, mikor ezt vagy azt mondtam, ott ma már igen sokan állanak. De én már nem vagyok ottan. Hol vagyok én már? . . .

BELFÖLD

A pécskai választás. A *Vásárhelyi* László halálával megüresedett pécskai kerületben ma zajlott le a képviselőválasztás. Három jelölt volt, a szabadelvűpárti *Herczeg* Ferenc, az Ugron-párti *Zlinsky* István és *Popa* György, akit a románok léptettek föl nemzetiségi programmal. Kezdetül fogva *Herczeg* Ferencnek volt a legtöbb szavazata, utána állandóan *Popa* György következett, ki 30—80 szavazattal tartotta meg előnyét a függetlenségi párti jelölt fölött. Este 1/27 órakor azonban, amikor a zárórát kitűzték, *Zlinsky* került a második helyre, *Herczeg* pedig, amint az már a szabadelvűpart felvonulásakor kiünt, jelentékeny többségét megtartotta. Fél 8 órakor hirdette ki *Varjassy* Árpád választási elnök a választás eredményét. E szerint *Herczeg* Ferenc 802, *Zlinsky* 457 és *Popa* 429 szavazatot kapott. *Pótúlasztás* lesz tehát *Herczeg* és *Zlinsky* közt. A nemzetiségi jelölt végleges kibukása nagy örömet kelt Aradvármegyében és annál nagyobb fontosságúnak tartják, mert a kerület választóinak 40%-a románjuk. A választás rendben folyt le.

Az Új párt szervezkedése. A főváros I. kerületében az *Új párt* szervezkedik. A mozgalom élén *Réthey* József igazgató áll. A párt megalakítását szeptember végére tűzték ki, amikor az alakuló gyűlésen az *Új párt* elnöke, báró *Bánffy* Dezső is résztvesz.

éreztem magam. Színes kavicsok között. Feletem a habok szaladtak sietően.

Mintha fátyolon át látnám a parti fákat, bukkákat.

Valaki fogta a kezem.

— Irma.

— Én vagyok.

IV.

Egyéb semmi sem történt, azt hiszem. Vagy történt? Mintha messziről hallottam volna az Irma hangját. Sötét volt, de én a keze szorításából úgy éreztem, hogy ő még mindig a régi szép, fekete, halovány asszony. Karesu, mint a fecske.

— Te édes, te jó ember, meg tudsz-e nekem boosajítani?

Azelőtt sohasem tegeztük egymást. Mintha nem is ő volna a régi.

Sokáig hallgatott és e közben nekem az öreg Keresztes jutott az eszembe. A vén kertészem, akinek az utolsó évi bérével adós maradtam. Tegnap, amikor elküldtem, szóltam neki, hogy: Öreg, jelentse be az igényét a végrehajtásnál, innen kitelik a maga nyolcvan forintja, de én nem adhatok magának egy szegyet sem, mert azt ugyanis elvennék magától. Törvénytörés volna az! — Hát az öreg elkezdett bögni és káromkodni, hogy minek nézem én ötöt, lucibetyárnak-e vagy utonállónak — és kiabált, hogy ezt nem várta volna tőlem, a végén pedig sirva esőkölte össze a kezem, a legvégén kölesön akarta adni a takarékpénztári könyvét. Mert az öreg megtakarított egy pár forintot.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 26.

Az orosz tengerészeti hivatal végre közzétette *Uchtomskij* tengernagy jelentését is az augusztus 10-én vivott nagy tengeri csatáról. A herceg nagyon szófukarnak mutatkozik e jelentésében, ha ugyan, ami sokkal valószínűbb, Péterváron nem rövidítették meg jelentését. *Uchtomskij* felsorolja jelentésében azokat a hajókat, amelyek a szerencsétlen csata után újra egyesültek a port-arthuri kikötőben. E listából látható, hogy a *Cezárevicsen*, a *Diana*, *Aszkold* és *Novik* cirkálókön kívül valamennyi nagy hajó visszatért Port-Arthurba, még a *Pallada* is, amelyről a japánok azt híresztelték, hogy a nyílt tengeren elsüllyedt. A torpedónaszádokról *Uchtomskij* herceg nem tesz említést. Az orosz torpedó-flottilla 16 naszádból állott, de alkalmasint most már nincs több belőle négy-öttnél. Csak tegnap jelentették, hogy két orosz torpedónaszád Port-Arthur bejáratánál aknára került és elsüllyedt.

Port-Arthur helyzetéről még sem tudni bizonyosat. Míg a magánjelentések szerint a japánok még csak a vár belső ővezete előtt állanak, *Alexejev* tengernagy jelentése azt sejteti, hogy *Port-Arthur* napjai megvannak számlálva. Annyi ténynek látszik, hogy a japánok Port-Arthurtól északra az országot és vasut közt oly helyet foglaltak el, ahonnan ostromló-ágyúkat hatásonnan készíthetik elő a vár bevetelét. De még hamarabb, mint a japánok remélik, lengeni fog a sárga lobogó Port-Arthur várfoján, ha igaz az a hír, hogy a japánok elzárták a sujsipini víztartókat, amelyek a várost eddig ivóvízzel ellátták. Még van ugyan egy vízmű az Aranyhegy lábánál, ez azonban sem minőségre sem mennyiségre nézve nem fedezi a szükségletet. Képzeltető, mily borzasztó a nyomor az ostromlott városban, ahol ezrivel

Irma a kezemet fogta. Sebesen, fulladozva beszélt az ő szép, lány hangján:

— Már régen jöttem volna, de nem mertem. Te nélküled mi nekem az élet? Nélküled, te édes? . . . Hát asszony lehetek-e én, ha nem a tied, hát mosolyoghatok én, ha nem rád mosolyog, hát ölelhetek én mást? . . . Csak téged, te édes, te jó, te nemes ember . . .

Sírt. A sötétben odafektette a fejét a divány karfájára, közel az én arcomhoz, hogy éreztem könnyeinek melegét. Zokogott. De csak halkán, hogy csak én hallhattam:

— Én ma eljöttem az anyámtól, mert tudtam mindent. Itt vagyok. Semmim sincs. Érted? Semmi! A hozományomat odadobtam az anyámnak, — úgy is csak mostoha, — hogy adja oda a legelső füligadós lájtinádnak, aki az udvarlásomra befurdol a házunkhoz, engem keresvén . . . Csak úgy jöttem. Hogy szegény vagyok, éppen mint te, semmim sincs, — csak téged akarlak, — véled akarok lenni örökre, elindulni . . . Aztán legyem vége mindennek.

Már akkor a keblemen volt.

Nem tudom, mi történt. Semmi, semmi . . . Nincs tovább. Még nem tudom, mi lesz. Ez-e az utolsó éjjel, vagy holnap nappal leszen. Vagy hogy holnap feketepécésétes levelet visznek az Irma anyjához, — vagy semilyen sem. Még nem tudok semmit. Csak annyit, hogy ő itt van. Mellettem, a karja a vállamon, — és éppen olyan szegény elhagyott, mint én.

fekszenek a sebesültek és betegek! Ebből a szánalmas helyzetből csak a kapituláció mentheti ki az oroszokat.

Mandsuriában megint voltak csaták. Valószínű, hogy a japánok újra támadólag léptek föl. A csatáról ellentmondók az adatok, ugyiszintén az időre nézve is, amikor az ütközetek lefolytak. Mindenesetre be kell várni a határozatlan hírek megerősítését.

Port-Arthur ostroma.

Csifü, augusztus 26.

(Reuter.) Kínai jelentések szerint az Arany-hegyen, Fekér márvány-hegyen és Liaotesanban lévő erődök most már az egyedül főerőségek, amelyek még az oroszok biztos birtokában vannak. Más főerőségeket ugyan még mindig megszállva tartanak az oroszok, de azok ellenséges tüzérségi tűz alatt állanak, ami az oroszok hosszabb időn át való helytállását kétségtelenül kizárja. Hírszerint a japánok által ismételtelen elfoglalt és ismét elvesztett 5. számú erődöt most ismét a japánok tartják megszállva. A japánok Port-Arthur bombázására 300 nehéz ágyút használnak, melyeket Kobe, Nagasaki és Jokohama kikötőkből hoztak. Látszólag megbízható jelentések szerint Port-Arthur új európai városrésze lángokban áll.

London, augusztus 26.

A Daily Telegraph jelenti Csifüből megbízhatóan forrásból e hó 25-ikéről a port-arthuri helyzetre vonatkozólag: Keleten a Takusan és a Farkas-hegy közötti terület a japánok kezében van. Nyugaton a japánok megszállva tartják az Icsan erődöt, de az annak miatt nem mehetnek tovább előre. Épp úgy a Galamb-öböl is az ő kezükben van. Északon Tatiensengben állanak. Előcsapatuk a belső erődök vonalán át előrenyomult, de mindannyiszor megint visszaverték. Port-Arthurban lévő japán katonák igyekeznek elvágni a villamos-aknavezetéseket.

London, augusztus 26.

Port-Arthur elesését most már úgy itt, mint Newyorkban is minden órában várják. Tokióban már készen állnak a diadal-
lapok és a házakat már díszítik a főbb utcákban, hogy ezt az eseményt fényesen megünnepeljék.

A vár bombázása e közben éjjel-nappal szünet nélkül folyik a szárazföldről és a tengerrel, miközben a gyöngyöb pontoknál nagy tömeg gyalogság várakozik a jelre, hogy az utolsó ostromot megkezdje és az utolsó, még az oroszok birtokában levő védelmi vonalat elfoglalja. A Daily Telegraph jelentése szerint a japánok a Farkas-hegytől a Takusan erősségig az egész dombsort elfoglalták már. Nyugaton az Icsan erősség került a kezükbe és a földrajzi egész nyugoti partját a Galamb-öböllel együtt ők dominálják, úgy, hogy egyetlen kínai bárka sem köthet ki a nélkül, hogy a japánok át ne vizsgálják. A japánok tábori tüzérségük mellett nem kevesebb, mint háromszáz nehéz ostromlő-ágyúval tüzelnek a Takusan és Farkas-hegy közötti domborsorról a város ellen. Délnyugaton a japánok eddig nem tudták a Liaotesan-erősséget elfoglalni, mert az erősség előtt az oroszok egy magyar tiszttel állal föltalált úgynevezett szárazföldi torpedókat állítottak föl s ezektől nem tudnak az erősség közelébe jutni. A japánok kémei azért a városban vannak és megkísérik a robbanó-
aknák villamos-gyújtó drójtait elvágni. A japánok annyi időt sem hagynak az oroszoknak, hogy halottaikat eltemessék és a földzilnáknak induló holttestek szinte elviselhetetlenné teszik a városban való tartózkodást. Csifüben az oroszok mégis erősen bizakodnak abban, hogy Port-Arthur nem fog elesni s ötszörös pénzt kinnak, ha valaki fogad velük a vár elesére.

London, augusztus 26.

A Daily Telegraph pétérvári tudósítója táviratozza: Jó forrásból értesülök, hogy

a port-arthuri hajóraj parancsnokát utasították, hogy ha nem sikerül nyílt tengerre jutnia, akkor vesse az erődökre a hajókról a 87 nagy kaliberű és 406 könnyű ágyút s bocsassa azokat Stüssel tábornok rendelkezésére. A hajók 6000 főnyi legénységét fordítsa a védősereg megerősítésére, a kikötő torkolatát állja el a legerősebben megsérült hajókkal, a többi hajót pedig a vegső pillanatban röpitse a levegőbe. A pétérvári nagy vezérkar reméli, hogy nem fog erre kerülni a sor, mert Kuropatkin 235.000 főnyi sereg felett rendelkezik, nem számítva a Karbinban levő tartalékesapatokat s Kuropatkin a cárhoz intézett legutolsó jelentésében tudatta, hogy nagy csatába készül bocsátkozni, aztán dél felé akar törni. Pétervárt még mindig bizakodnak benne, hogy Port-Arthurt fel fogják szabadítani.

Pétérvár, augusztus 26.

Az orosz távirati ügynökségnek jelentik Csifüből tegnaptól: Csifüba érkezett idegenek előadása szerint Port-Arthur változatlanul állhatatosan tartja magát az ellenséggel szemben, aki nem küld többé hadiköveteket az erőd átadására céljából. A helyőrség szelleme kitünő. Hír szerint a japánok összesen 65.000 embert vesztettek, ami nagyon elesésgeszti őket. Különösen a 23-iki kirohanás került sok mezejükbe. Elelmiszerekben is hiány van, míg Port-Arthur jól el van látva élelmiszerrel.

Csifü, augusztus 26.

Egy Port-Arthurból 24-ikén elindult bárka az orosz sebesültek számát 5000-re teszi s még azt jelenti, hogy a japánok megszállva tartják Tasoganka magaslatait.

Köln, augusztus 26.

Pétérvárról táviratozzák a Kölnische Zeitungnak: Orosz forrásból erőd jelentések a japánok veszteségét Port-Arthur előtt augusztus 22-én körülbelül 12.000 emberre teszik. Liaojangból táviratozzák, hogy a japánok husz nagy ostromágyút szállítottak Irkuba.

Ha Port-Arthur elesik.

Hogy a japánok mennyire biztosra veszik Port-Arthur közeli elesését, legjobban illusztrálja az, hogy az egész országban már nagyban készülnek a vár elfoglalásának megünnepelésére. A Matin tudósítójának sikerült megszereznie az ünnepély programját is, amelyet a kobei ünnepély-rendező-bizottság készített. Ez a program a következőképpen hangzik:

1. Mihelyt hivatalos értesítés érkezik Port-Arthur bevételéről vagy Liaojang elfoglalásáról, a környező halomok nagy örömtüzet gyújtanak és tűzijátékokat rendeznek.
2. Erre a jelre a város összes lakosai kimennek az utcákra és lánzzá kiáltanak. Az üzleteket és műhelyeket rögtön bezárják.
3. Az ünnepély rendezői és a város kerületeinek képviselői a Nauko-templomban gyülekeznek össze, ahol háláadó istentiszteletet mutatnak be a mikéző fegyvereinek győzelmére. A legközelebbi napokban jegyek fognak kiosztani, amelyek azon napon a templomba való belépésre jogosítanak.
4. A város négy helyén diadalkapukat emelnek, este pedig ezeket a kapukat lampionokkal díszítik fel.
5. A lakosok a házukat kivilágítják. Hasonlóan ki kell világítani a kikötőben levő hajókat is.
6. A város üdvözlő táviratot küld a harctéri levő vezérkarnak, valamint a hadi és tengerészeti miniszternek.
7. Este lampionos körmenetek lesznek. Erre vonatkozólag minden kerület külön rendeletet kap, amelyet a bizottság annak idején a nyilvánosságra fog hozni. A körmenetek programja előzőleg a lapokban közzétették.
8. Az ünnepély költségeit, amelyek mintegy 1000 yenne (2500 frank) rugnak, nyilvános aláírással fedezik. Ha a befolyt összeg az 1000 yent meghaladja, a fölösleg a legközelebbi nagy győzelem megünnepelésére fog fordítatni.

A manduriái harctér.

London, augusztus 26.

A Daily Telegraph jelenti Liaojangból tegnaptól: Liaojangtól délkeletre 75 kilométernyire heves harc kezdődött. A japánok általános támadását várják.

London, augusztus 26.

Liaojang körül a japánok újra támadóan lépnek föl, miután a nagy esőzés már megszűnt és az idő ismét száraz. A Daily Telegraph szerint tegnap Tunfu vagy Tuncifü közelében, huszonkét mérföldnyire délkeletre Liaojangtól, csata volt, amelyről azonban még nincsenek megbízható részletek. A Central News szerint japán részről csak nyolc század gyalogság vett részt az ütközetben Kuroki seregéből. A japánok az ütközet után visszavonultak. Kuroki táborából azt jelentik, hogy az oroszok Ampingnál védelmi pozíciót készítenek. A Chronicle jelentése szerint Kuroki táborában annak lehetőségéről beszélnek, hogy a háborút esetleg télen is folytatni fogják, hogy az oroszokat megakadályozzák abban, hogy új hadsereget hozhassanak a harctérre. Oku főhadiszállásáról azt jelentik, hogy a japánok Hajcsöngöt tették további mozdulataik kiindulópontjává s ott sok élelmiszert és hadiszert halmoznak föl.

London, augusztus 26.

A Central Newsnak táviratozzák Liaojangból tegnapi kelettel, hogy a japánok hosszabb tetlenség után a keleti vidéken ismét támadólag lépnek fel. Állítólag Kuroki seregéből nyolc század nyomul előre a liaojangi úton. Valószínű, hogy általános támadás készül. Északon a japánok hadereje a következőképpen oszlik meg: Kuroki serege 100.000 főnyi, Nodszü 70.000, Oku 40.000. A Liao-folyó jobb partján 30.000 ember nyomul előre. A folyók visszaverték medrükbe, az utak ismét járhatók.

Pétérvár, augusztus 26.

Liaojangból érkezett hírek szerint Kuropatkin már 240.000 főnyi sereg felett rendelkezik s csak a nagykaliberű ágyúk megérkezésére vár, hogy felvegye a döntő mérkőzést.

Uchtomszkij jelentése.

Pétérvár, augusztus 26.

Uchtomszkij herceg ellentengernagy távirata ezt mondja:

E hó 10-ikén az egész hajóraj, amely a Cezarevits, Retvizan, Peresvjel, Popjeda, Poltava és Szebasztopol páncéloshajókból, az Aszkold, Diana, Pallada és Novik cirkálókból, valamint nyolc torpedónaszádból állott, elhagyta a port-arthuri kikötőt, hogy Vladivosztokba menjen. Midőn a védelmi vonal már vagy husz mérföldnyire mögöttünk volt, találkoztunk a japán hajórajjal, amelynek élébe mentünk, hogy harcra keverjük. A harc másfél órán át tartott, a nélkül, hogy a mi részünkről sulyos sérülések fordultak volna elő. Délután 5 órakor az ellenség, amely körülbelül 36 kábelhossznyira állt velünk szemben, ismét megkezdte a harcot, amely most már este 7/8 óráig folyt. A harc végén a Cezarevits, amely nyilván kormányán sérült meg, kivált a harc-vonalból. Minthogy a parancsnokló tábornok jelt adott, hogy a parancsnokságot le kell tennie és mert a Peresvjel páncéloshajón két kémény össze volt zuzva, valamint a jelző-készülékek is elpusztultak, én a parancsnoki hidról ezt a parancsot jellemeztem: *Kücsellek engem.* Gyantom, hogy nem követhették az összes hajók jelzésemet, mert számos halottjuk és sebesültjük volt és sulyos sérüléseket szenvedtek a hajótástem, az ágyakon és a villamos gépeken. Erre visszatértem Port-Arthurba, követett a Retvizan, Popjeda, Poltava, Szebasztopol és Cezarevits páncéloshajók és a Pallada cirkáló. A Cezarevits csak mérsékelt sebességgel követhetett bennünket. A sötétség és ama körülmény következtében, hogy én az ellenséges torpedónaszádok szakadatlan támadásait elkerülendő, a sötétben minden pillanatban kénytelen voltam irányt változtatni, a hajók szétszórtak. Napkeltekor a Retvizan, Szebasztopol, Peresvjel, Popjeda és Poltava páncéloshajók, továbbá a Pallada cirkálóhajó és három torpedónaszád ismét Port-Arthurban volt. Veszteségeink a következők: Elestt Sallanov hadnagy és Livron zászlós, sulyosan megsebesült Boyssmann kapitány, aki azonban ennek dacára még husz óráig a kikötőbe való visszatérésig megmaradt helyén a parancsnoki hidon és Lukov hadnagy, 21 tiszt könnyen megsebesült, 38 matróz elesett, 236 megsebesült, köztük 50 sulyosan. A hajók kijáratára saját eszközeinkkel végezhető a kikötőben. A japán hajóhad négy elsőosztályú hadihajóból, egy másodikosztályból, négy páncélos, négy könnyű páncélos és öt könnyű cirkálóból és hatvan torpedónaszádból

ből állott. *Withoft* ellentengernagy helyett én vettem át a parancsnokságot a port-arthuri hajóraj felett.

A Novik katasztrófája.

Port-Arthur, augusztus 26.

(Hivatalos.) A *Novik* cirkáló parancsnoka a következőket jelenti:

A 10-iki harc befejezése után, amelyben a *Novik* háromszor sérült meg a vízvonaltól és az *Aszkold* cirkálójával együtt keresztül tört az ellenséges hajókon, elvesztettem az *Aszkold* ot a kód miatt és a gépeken szükségessé vált javítások miatt és augusztus 11-ikén *Kaucsauban* kötöttem ki, hogy szemet vegyek föl. 12-ikén elhagytam a kikötőt, hogy Japán környékét körülhajózza Vladivosztokba menjek és 20-ikán elértem *Korsakovszkot*, ahol szemet vettem fel. Délután 4 órakor egy közelelő ellenséges cirkálót vettem észre, a *Nytaka* típusából. Kimentem a tengerre és egy negyed hat órakor harcba bocsátkoztam. E harcban a *Novik* 45 perc múlva két sérülést kapott a vízvonaltól és kettőt felette, miközben a kormányon felül lévő helyiség megléte vízzel. Az erősen megrongált ellenséges cirkáló feladta a további harcot és ezt *szikratáviratozás* útján jelezte. Minthogy a harc vége felé csak hat hasznavehető káznom volt és a kormány meg volt sérülve, kénytelen voltam visszatérni *Karsakovszkba*, hogy a sérüléseket kijavítsam avval a szándékkal, hogy éjjel tengerre szállok. Minthogy nem volt lehetséges a kormány sérüléseit kijavítani és minthogy több ellenséges hajó volt a közelben, amit a táviratozás és a fényszórók bizonyítottak, elhatároztam, hogy a *Novikot* elsüllyesztem. A tiszteket, a legénységet és az értékes tárgyakat partraszállítottam. 21-ikén egy a *Suma* típusára épült cirkáló bombázta a *Noviknak* a víz felett látható részét. Az augusztus 10-iki harcban két ember elesett és a hajóorvos könnyen megsebesült. Augusztus 20-ikán két ember elesett, két hadnagy és 14 ember könnyen és két ember súlyosan megsebesült.

Az Aszkold leszerelése.

Sanghai, augusztus 26.

Az *Aszkold* és *Grossboj* orosz hajóknak szolgálaton kívüli állapotba való helyezése minden *formaszerűség nélkül ment végbe*. Ma a lógót már nem tüzték ki. A parancsnok kijelentette, hogy a *háboru végéig a kikötőben marad*. A lefegyverzés ma kezdődik. Az *Aszkold* cirkáló engedelmet kapott, hogy szeptember 11-ig a javítások befejezése végett a dockban maradjon. Az összes legénységet, az őrségek kivételével, becsületszóra elbocsátják, hogy Oroszországba visszatérjen.

Skridlov fölmentése.

Páris, augusztus 26.

Az *Eclair* azt a hirt közli, hogy *Skridlov* tengernagyot, a csendes-tengeri orosz hajóhad parancsnokát, aki ezidőszereint Vladivosztokban van, állásától fölmentették.

A balti flotta.

Konstantinápoly, augusztus 26.

Az orosz hajózási társaság *Janó* és *Melcor* gőzösei ma reggel átkeltek a Bosporuson, szemet és ivóvizet szállítva a balti flotta részére.

Páris, augusztus 26.

A *Matin* pétervári levelezője a balti-tengeri flotta állapotáról a következőket jelenti: A balti-tengeri flotta hajói nemcsak *nincsenek felszerelve*, hanem egyáltalán *nem harcra képesek*. A flottához ugyan egész sereg hajó tartozik, de ezek részben régiek és csak ki vannak javítva, részben pedig újak ugyan, de olyan állapotban vannak, hogy minden pillanatban bajuk történhetik. Az *Orel* cirkáló, amely a minap a Névában zátonyra került, még nem lehetett kijavítani. A hajóhad legközelebb tíznapi próbatat fog tenni a Keleti-tengeren.

A kínaiak.

Pétervár, augusztus 26.

Liaojangból táviratozzák, hogy a kínai lakosság között zendülés készül. Meg van álla-

pitva, hogy a kínaiak nagyban készülődtek a japánok fogadására; az utcákon köteleket húztak át a házak közt, hogy azokra a japánok megérkezésekor zászlókat vonjanak fel. A helyőrség parancsnoka erélyesen lépett fel a japánok ellen és a mozgalom már helyreállott.

Bécs, augusztus 26.

Egy könyvatos laptudósító közlése szerint a *kínai kormány* egy hamburgi cég közvetítésével az *osztrák-magyar hadügyminisztériumhoz* fordult és 200 ezer, raktáron levő puska átengedését kérte, azonban a hadügyminisztérium nem teljesítette a kérést, mert a fegyverek pótlásáról még nem történt intézkedés.

A hajózás veszedelme.

London, augusztus 26.

Mint a *Times* Plymouthból jelenti, a *Tenaculik* szénzállító-gőzös, mely Cardiffból Maltába vitt szemet az angol hajóhad részére, 12-én az *Ural* orosz cirkáló egy óra hosszat feltartóztatta útjában. A gőzös kapitánya jelenti, hogy az *Ural* később még egy másik hajót is feltartóztattat.

London, augusztus 26.

A londoni kereskedelmi kamara küldöttsége előtt *Balfour* miniszterelnök kijelentette, hogy a *kormány Oroszországtól háladéktalanul felvételgósítást kér* a *Smolensk* cirkálónak a délafrikai vizeken való tartózkodásáról és azt a választ kapta, hogy az orosz kormány még nem juttatotta el a megfelelő utasításokat az önkéntes flottá hajóihoz, amelyek a legutóbbi incidenseket előidézték. Az orosz kormány kérésére az angol kormány két cirkálónak rendeletet adott, hogy azonnal keressék fel a *Smolensket* és közöljék vele az utasításokat, hogy az átvizsgálásoknak végevetessék.

A koreaiak elégedetlensége.

Mukden, augusztus 26.

Az orosz távirati ügynökség jelentése: A *japánok*, mint jelentik, elvetik a koreaiaktól egész eddigi természetüket. Erőszakosan toborznak katonákat a hadsereg részére. *Korea* északi részének lakossága a legnagyobb inségben van. Sok lakos a hegyekbe menekül. A csapatok kontaktusban maradnak. Nyilván hadműveletet készítenek elő.

A cár elismerése.

Pétervár, augusztus 26.

Miscenko vezérőrnagyot a transzbajkái kózákdandár parancsnokát a császár mellé a suite osztották be.

HIREK.

Augiász versenyistállója.

Tegnap történt a lóversenyterén! Az ötforintos hely előkelőnek látszó közönsége már napirendre tért Lottó, a budai díj nyerőjének győzelme fölött s a kétévesek nagy handicapjának esélyeit tárgyalta. Meglehet különben, hogy az eset a Budai díj előtt vagy a kétévesek handicapja után történt. Mindegy; tény, hogy miközben nemzetünk öt és háromforintos belépőjegyét fizető krémjét ama óriási probléma foglalkoztatta, hogy a legközelebbi futamnál melyik ló fut el elsőnek a célkarika előtt, egy a lótenyésztéssel csak mérsékelten összefüggő botrány történt: egy tiszteletreméltó koru, bajszos hölgy hozzálépett egy elegáns ifju asszonyhoz s figyelmébe ajánlotta elegáns lakását s még elegánsabb férfi ismerőseit. Az ifju hölgy erre sirmi kezdett, a tiszteletreméltó külsejű viszont *ugyanne* offektáljon s más ily gyöngéd szólamokkal igyekezett őt észretérteni, végül pedig a rendőrség közelépett s a vendégszeretetét felajánló matronát diszkréten kivezette. Közben pedig csengettek, meg volt a start, az arckok a lovak felé

meredtek, a szemek kidüledtek, az ajkalk mozogtak, kiabáltak, üvöltöttek ujjongtak — meg volt a finish! A közönség ekkorára már teljesen elfelejtette, hogy közben egy nem lóval, hanem növel összefüggő botrány is történt a turfon s csak a mai lapokból jutott ez az eset megint eszébe, olvasván a botrányt s a hozzáfűzött kommentárokat, melyek oda lyukadnak ki, hogy ideje volna a lóversenyteret az ilyen tiszteletreméltó hölgyektől s szende leánykáiktól megtisztítani.

Sancta simplicitas! Az Augiász istállóját akarják megtisztítani a csillogó, ragyogó döglegyeket! Az emberiség mindennemű sőpredékét, akarják megóvni a selyemruhában járó, csókot áruló női szeméttől. Tehát éppen csak ezek a szegény leányok botránykővek ott a lág, zöld gyepen? A turf száz hiénafajtája közt ezek a gyöngö, kevéssel megelégedő kis vérszopók a legfertelmesebbek? Meg kell tőlük ugy-e óvni az istálló-tulajdonosokat, a mezensereket, buk-mekereket s az egész nagytiszteletű turf-közönséget? Mert egyik öreg patronájuk a rendesnél szemtelenebb volt, hadba kell indulni ellenük, hogy ugy lássék, mintha az egész turfon ők egyedül volnának a tiszta erkölestől elrugaszkodottak. Valóban, ezen a képmutatáson már csak nevetni lehet.

Nem tartozom ama olesó elméskedők közé, akik a lótenyésztésnek a turf fölé cégerül kiakasztott érdekét valóban csak cégernek tartják. Tudom, hogy a gazdasági életnek az az ága valóban nagy hasznokat hajt az országnak. S el is ismerem, hogy mint a lótenyésztés eredményének próbateré, a lóverseny is bir létjoggal, sőt mint ilyen igen tiszteletreméltó dolog is. Már kevésbé tiszteletreméltó, ha létjoga talán van is, a lóverseny mint szerencsejáték. Egyszerűen komikus azonban, ha magát a turf, mint egy szigorú erkölesű klub a kétes elemektől megtisztítani akarja. Ez a törekvés ugyanis mindig szép, a turf esetében azonban az önmegsemmisítéssel járna. Mert a lóversenyter állandó közönsége — az egytizedrésznyi kivételt leszámítva — valóban minden inkább, mint az emberiség disze-virága. Végre is a főmotívum, mely az embereket ide hajtja, a munkanélküli pénzszerzés vágya, tehát egy mérsékelten nemes ösztön. Az emberiségben ma is még élő, atavisztikusan ösről-ösré átszarmazott rablőhajlamnak mintegy levezető csatornája az a szélesre taposott út, mely a tribünöktől a totalizátorhoz s bukmeckerhez vezet. Zsákmány-vágy és rablőhajlam tölti be ennek a finom, urias helynek a levegőjét. A gyors meggazdagodás délibábjá leng a víztornyot központul uraló láthatár fölött s a koldusszegénység réme settenkedik a tribünök sötét mélyében. Ez a légkör, ez a folt föld nem az egészségesek, erkölesűsek, munkaszeretők viránya, hanem a lelkiileg férgecsék, a tisztességban megesonkultak, az erkölesileg beteges versenyteré. Küzdenek a szerencse terén, akik nem bírnak a munka terén győzni, sőt még helyre se bejütni. Egy óriási verseny-istálló ez a turf-közönség — Augias versenyistállója. Ha már kell lenni ilyennek is, legyen. Hogy azonban saját romlottságát néhány kikergetett kokottszoknyával akarja befedni, ez már mégis tulságosan ügyetlen fogás. Ennek már nem ülünk fel.

Budapest, augusztus 26.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Augusztus 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Rainer főherceg landwehr-főparancsnok ma délután a landwehr-csapatok megszemlélésére Völkermarkba érkezett. — *Gizella* bajor hercegnő ma délelőtt Ischlből Münchenbe utazott. — *Pallavicini* Éde gróf, a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnöke módosítási bírtokáról Budapestre érkezett. — *Wlassics* Gyula volt kultuszminiszter a Csorbatórtól Dél-Franciaországba utazott, ahonnan szeptember hó 15-én érkezik Budapestre. — Dr. *Stricker* Mór szabadságáról visszatért és orvosi működését újból megkezdette.

— **A csehországi hadgyakorlatok elmaradása.** Megirtuk, hogy ő felsége rendeleteire a Csehországban tervezett hadgyakorlatok elmaradnak. A királynak erre vonatkozó kézirata, amelyet a csehországi helytartóhoz intézett, így hangzik:

Kedves gróf Coudenhove! A *torlós szárazság* és az ennek következtében *jó időviszonyok* sok helyen uralkodó hiány arra indított engem, hogy a Strakonitz vidékén tervezett hadgyakorlatok megtartásáról lemondjak. Erre éppúgy a csapatokra való tekintet indított, mint az az óhaj is, hogy ama vidék lakosságára, amely szintén súlyosan szenved a kedvezőtlen időjárás miatt, ne hárítsak még olyan áldozatokra is, amelyek a mostani körülmények közt nagyobb csapatmögék összeronásával bizonyára egybe lettek volna kötve. A gyakorlatokra kilitátsba vett járások lakosai azonban már eddig is kimutatták hazafias érzületüket és áldozatkészségüket azzal a készséges előzetekénység-gel, amelyet a gyakorlatok előkészítésénél a katonai és polgári hatóságok követelményeivel szemben tanúsítottak. Megbizom önt, hogy ezért fejezze ki köszönetemet, valamint sajnálkozásomat is a felett, hogy e szerint most nem fogok érintkezésbe jutni, úgy mint szándékom volt, ama vidékek lakosságával. *Ischl*, 1904. augusztus 25. *Ferenc József*.

— **Egy koronázás előjátéka.** Már készülnek a drapériák, az aranyozott papírmásé és szatín díszítések, amelyek a pompájában a Karagyorgyevics-dinasztia a koronás fejedelmek sorába lép. De kezdődnek az üldözések és elnyomatások is, amelyek a szerencsétlen véget ért *Sándor* király uralmát gyűlöletessé tették. Ilyen újabban *Petronyevicsnek*, *Sándor* király volt titkárnak elfogatása, akit a királygyilkosok erkölcsi halottá akarnak tenni, mert sok titkot tud, amik *Gruics* tábornokot, *Pasics* Miklóst és kivülök az egész radikális pártot kompromittálhainak. Nagy felütnést keltett egy ügyvédi írónak letartóztatása is, akit azzal vádoltak, hogy a fogságban levő *Todorovics* exminiszternek *Péter* király ellen írott brosúráját kiadta. Ez nyilvánvaló rágalom, mivel *Todorovics* éppen a király kegyét szeretné megnyerni, mit nyilvánosan ki is jelentett. A brosúrát nyilván a gyilkos-párt íratta, hogy ezzel az exminisztert védképp tönkre tegyék, az írnek pedig a gyalázatos fogásnak vak eszáköz. A gyilkos-párt most azon töri fejét, hogy szinlelt merényleteket és összeesküvéseket rendezzen, amelyekkel a neki alkalmatlan, becsületes embereket börtönbe lehetne zárnai. És míg a nisi és belgrádi kaszárnyákban diszleéseket tanulnak a katonák és a Terazziák s a Kalimegdánon kiszögezik a díszes drapériákat, addig újra kísértenek az üldözések és a politikai csinkek, amelyek az Obrenovics-dinasztia bukását okozták.

— **A honvéderorvosi tisztikar új főnöke.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *haraszti Bernoldák József* eszásári és királyi vezértörzsrorsvosnak, a honvédelmi minisztérium V. ügyosztálya vezetőjének és a honvéderorvosi tisztikar főnökének, mint egészségügyi tekintetből szabadságot, szolgálati alkalmazása alól való föllmentését elrendelte és dr. *Kepes* Gyula I. osztályu főorvosost, a zágrábi VII. honvéderület egészségügyi főnökét, a honvédelmi minisztérium V. ügyosztályának vezetőjévé és a honvéderorvosi tisztikar főnökévé nevezte ki. *Kepes* Gyula egyike a katonarorvosi tisztikar legképzettebb tagjainak és 1873-ban vált széles körben ismeretessé neve, amikor résztvett az osztrák-magyar éjszakasarki expedícióban.

— **Párisi erkölcsök.** A párisi apró rendőri hírek közt van leírva a következő érdektelen eset, amely azonban pompás jellemzője a párisi közbiztonsági viszonyoknak:

A Place de la Republique vezető egyik utca szögletén ül egy asszony. Sült burgonyát árul s ebben a pillanatban tudja isten, mire gondol. Maga elé mered s csak akkor riad föl, amikor valaki elhalad mellette, belerug a kis burgonyasütő kályhályába. A sok burgonya szertehull a földön s a krumplis asszony fölénz. A helyzet rögtön tisztán áll előtte. Aki fölrugta, egy részeg ember. Ott tántorog előtte őt lépésre. Minden más városban ilyenkor a krumplis asszony éktelen karomkodásra fakad. A párisi asszony azonban nyugodt marad. Belenyul a zsebébe, revolvert vesz elő s szerencsésen agyonlövi a részeget.

Ennyi temperamentumot mi hálaistennek nem értünk meg. De a párisi lapok szolgálnak magyarázattal. A krumplis asszonyt kérdőre fogják, hogy miért tette, amit tett.

— Egyszerű — mondja. — Ha átadom a rendőrnök, az szabadon bocsátja. Aztán hiába keresik másnap. Párisban senkit sem büntetnek meg, mert mindenkit szabadon bocsát a rendőrség. Magunknak kell hát elintézni a dolgainkat.

És amit látható, el is intézik — alaposan.

— **Szekszárd fejlődése.** *Szekszárd* nagyközség képviselőtestülete nagy lelkesedéssel kimondotta, hogy *Szekszárdot rendezett tanácsu várossá* alakítja át és e célból megtette a szülkés intézkedéseket. A mozgalom élén dr. *Hirling* Ádám főjegyző áll, aki nagy gondtal készíttette el az átalakításra vonatkozó tervezeteket. *Szekszárd* 14.259 vonatkor lakost számlál.

— **Csendőrségi ügyosztály a belügyminisztériumban.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a magyar királyi belügyminisztériumban fölláhitandó csendőrségi ügyosztály vezetőjévé postúpic *Kostka* Pál ezredest, a III. számú csendőrkörület parancsnokát neveztek ki.

— **Országos gazdaságyülés.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület úgyis mint a gazdasági egyesületek országos szövetsége és a magyar gazdaszövetség karöltve a veszprémmvármegyei gazdasági egyesülettel, országos gazdaságyülést rendez Veszprémben augusztus 30-án, kedden délelőtt 11 órakor. Tárgyszorozata a következő:

1. Elnök megnyitja. 2. A mezőgazdasági érdekképviselet szervezéséről. *Rubinek* Gyula országgyűlési képviselő. 3. A szövetkezetek szerepe a borgazdaságban. Dr. *Druker* Jenő. 4. Esetleges indítványok. A kongresszuson részt vehetnek mindazon termelők és gazdák, kik részvételi szándékukat akár közvetlenül, akár pedig illetékes községi előjáróságaik gazdasági egyesületük vagy szövetkezetük útján a gazdaságykongresszus rendező-bizottságának (Veszprém) bejelentik. A kongresszus után délután 2 órakor bankett lesz a kiállítás területén lévő vendéglőben. A kongresszusi tagok részére kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványok vannak érvényben, melyek a veszprémmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál kaphatók.

— **Amerikai humor.** Az amerikai humor legújabb terméséből, íme, egy kis mutavány:

— Nem — mondta Cortofello — én nem hiszem azt, amit az újságok írnak. — Miért nem? — kérdezte a szomszédja. — Hányszor írattd be az újságba, hogy nyári vendégek nálad pompás szállást kapnak.

Tessa: Oh, az övem!... — *Nelly*: Meg kellene tüzönd egy pár gombostűvel. — *Tessa*: Oh, milyen gondatlan vagy. Mondtam már, hogy György eljön ma estére.

— Miért nem olvasod az esti lapot, Wily? — Egy órát találtam s attól félek, hogy a vesztés jelentkeztet.

— Mennyi idő alatt lehet megtanulni uszni, uszmester ur? — Férfinak két hét alatt, asszonyok három hónap alatt tanulják meg. — Miért nem egy idő alatt? — Mert az asszonyoknak egy hét kell shhoz, amíg megtanulják, hogy betartsák a szájukat.

— **Házasság.** *Schubert* Arnold főorvosi gyógyszerész, a gyógyszerészi szakjszató jeles munkása, szeptember 4-ikén vezetí oltárhoz a *sivabéri* izraelita templomban *Löbl* Elza kisaszszonyt, *Löbl* Jakob földbírtokos leányát.

— **Olasz katonatisztek panamája.** *Bettolo* olasz tengerészeti miniszter egy évvel ezelőtt sajtópórt indított *Ferri* szocialista képviselő és az *Avanti* lap szerkesztője ellen, mert azzal vádolták, hogy a ternii acélgárának a kincstár rovására nagy hasznot juttat. A pör a télen fejeződött be Rómában s *Ferri* elítélték. Apránkiut azonban mégis küsül, hogy az olasz haditengerészetben nem esupa tiszta dolog történik, ami különösen most igazgja az olaszokat, mert rémlátományukban azt hiszik, hogy Ausztria-Magyarország háborura készül ellenük, s hogy hajóhaduk máris kémkerük az olasz partokon. *Nápolyban* ugyanis most fejezték be *Pensa* korvetkapitány és *Cataldo* gépészmérnök megvesztegetési pörét, akiket azzal vádoltak, hogy mikor hadihajójuk, a *Piemont*, az 1900-ik évi kínai hadjárat alkalmával az ottani vizeken járt, összejártszóitak a szénszállítókkal, úgy hogy tőlük mind a ketten ajándékokat fogadtak el és ennek fejében elnézték, hogy az előírt-nál silányabb minőségű szénat kaptak. *Pensa* e mellett még egy megcsalata az olasz kincstárt, hogy néhány ezer métermáza szénnel többet vett be a kimutatásukba s a többlet árát zsebreavágta. Ezért kerültek a haditengerészet nápolyi bíróságá elé, ahol különben polgári ügyvédek védőköt őket. Ez a törvényszék pedig *Pensa* rangjának elvesztésére, azonfelül háromévi és kéthónapi börtönre ítélte; míg *Cataldonál* megelégedett a rangvesztés kimondásával és a kár, valamint a perköltés megértítésére való kötelezéssel. Az olasz közvéleményt ez az eset nagyon felháborította s most energikus követeli, hogy a speziai és tarantói hadikikötőkben való állapotokat is alaposan vizsgálják meg, mert a hír mindkét kikötőt már több év óta szájára vette, de *Bettolo* altengernagy megnyert pöre után mélységesen hallgattak a hivatalos körök mindenfajta visszaélésről.

— **A parkevi zsidóüldözés.** A *Parkeven* történt zsidóellenes zavargásokról táviratozzák a *Berliner Tageblatt*-nak, hogy a parkevi rendőrség a fojtogató és öldöklő tömeg pártját fogta. A rendőrkapitány még biztatta a rendőröket:

— Csak rajta, fiuk, egészen úgy, mint Kisenevben!

Az egyik rendőrtisztviselő revolveréből ötször lött a zsidókra s azután a feldühödött tömeg is rájuk vetette magát.

— **Végzetes tévedés.** *Zimonyból* jelentik: A Cigányszigetről néhány szerb halász csónakon közeledett a zimonyi parthoz és a pénzügyörök, azt gondolva, hogy csempészekkel van dolguk, többször rájuk kiáltottak. A halászok azonban nem hederítettek a kiáltásokra, mire a pénzügyörök elsütötték fegyverüket. Egy halászt hálalosan talált a golyó, egy másik veszedelmesen megsebesült.

— **Dinamit-merénylet egy város ellen.** *New-Yorkból* jelentik: Ohio államban lévő *St. Mary* város ellen kedden borzalmas merénylet akartak elkövetni. A merénylők a város hatalmas vízmedencejét dinamittal föl akarták robbantani. Ha a medence gáztját sikerül elrombolni, a kiduló víz elárasztotta volna a várost s a katasztrófának a rettenetes pusztítása mellett sok emberélet is áldozatul esett volna. A vízmedence egyike a legnagyobbaknak a világon s a város éppen alatta fekszik. A merénylet azonban szerencsére nem sikerült egészen. A robbanás bekövetkezett ugyan, de a gátnak csak egy részét rongálta meg. A közelben lévő házak azonban szintén megrongálódtak, a detonációtól többen megsiketültek. A merénylőket tüstént keresni kezdtek s már sikerült is a nyomukba jutni.

— **Sztrájk-statisztika.** A németországi munkás szakszerveületek központi lapja igen érdekes statisztikát közöl az 1903. év sztrájkjairól. A cikk szerint a szocialdemokrácia legharciassabb éve volt az elmúlt esztendő. 1200 sztrájk és 83 kizárás, összesen 1282 összeütközés történt munkások és munkaadók között. A sztrájkokban 75.880, a kizárásokban 45.763, összesen 121.643 személy vett részt. Ezek a harcok a szakszerveületeknek 5.080.984 márkájába kerültek. Elvesztett 88.964 munkanap s 7.675.937 márká munkadíj. Az összes sztrájkok közül 623 teljes sikerrel, 239 félsikerrel, 359 pedig sikertelenül végződött.

Holbein kísérlete. Vakmerő kalandra vállalkozott, az uszójainak egyik legkiválóbbja, *Holbein. Calais és Dover* között át akarta uszni a La Manche csatornát. Vállalkozása nem sikerült teljesen, de a viharos időben, a legnagyobb szélben megtett utja, mégis egyike a legszebbeknek. Holbein álarccal védte szemét a tenger sós vize ellen s testét vastagon bekente sárgás zsírral, hogy a test melege oly gyorsan el ne párologjon. Délután négy órakor kelt utra Calaisból, óriási nézőközönség előtt. Utjára csónakok s egy gőzhajó kísérték. A víz rendkívül hideg volt s erős északi szél fújt. Hat óra husz percor volt az első étkelési idő. *Duff Fred*, aki csónakával közvetlen Holbein mellett haladt, egy kis bouillon levest húst és kakaót öntött barátja szájába. Holbein egyetlen tempóval uszott át a sötét hullámokon. Az éj lassanként alászállott, a kísérő csónakok lámpái bizonytalanul révedeztek a homályban. Az uszójainok egyre fáradtabb lesz és hajnali három órakor megkérdezi, van-e már tíz óra. Ennek, hogy a vízben van? Majd tovább uszik. De egyszerre föllhangzott erőteljes hangja:

— Fáradt vagyok!

Szótlanul felkapaszkodott a csónakba. Majd az öt kísérő gőzhajó fedélzetére, amely éles fűtő után Doverba ment. Erős izgatottság fogott el mindenkit. Holbein tizenegy óránál tovább volt vízben s 3218 kilométer utat tett meg. Az ut, amely még hátra volt, nem is egy egész kilométer, Calais és Dover között 39 kilométer széles a csatorna. Holbein két hét múlva megismétli kísérletét.

Istentisztelet az árvaházban. A pesti izraelita hitközség fiúarvázának mind a két templomában (Városligeti fasor 27. és Munkácsy-utca 7.) az idei főünnepeken is mint minden évben, rendes istentiszteletet tartanak. Az árvaházak érdemes elnökének, *Deutsch Jakab*nak mindenre kiterjedő figyelmes gondoskodása a legszebb ünnepi istentiszteleteket rendezi az árvák templomában. A templomi üléseket szeptember 1-től kezdve naponta délelőtt 9—12-ig és 3—5-ig adják bérbé; 1-én és 2-ikán a tavalyi bérlők, azontul mások is bérelhetnek.

— Az olasz vasutások sztrájkja. Az Olaszországban ismét kísértő általános vasuti sztrájk ügyében a következőket jelentik Rómából: A két év előtti sztrájk sikerén felbuzdulva az olasz vasutások most évi harminchat millió líra megszavazását kérik. A vasutások megbízottjai, akik a kormánnyal tárgyalnak, kijelentették, hogy megbízásuk szerint nem engedhetnek. Ha a kért harminchat millió lírát nem kapják meg, a sztrájk rögtön ki fog törni. Hír szerint a kormány elhatározta, hogy nem fogja teljesíteni a vasutások követeléseit, hanem a már többször jól bevált mozgósítási módszerrel fogja őket szolgálatba kényszeríteni. Az ellenszégülők katonai bíróság elé állítják.

— Halálozás. Báró *Schossberger Nándor* ma délután 1/6 órakor hosszas szenvedés után 50 éves korában meghalt. Az elhunytban több előkelő budapesti család rokonát gyászolja. A temetés e hó 29-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az Andrássy-ut 126. sz. alatt levő gyászházban.

Gaál István államrendőrségi fogalmazó ma reggel meghalt. Temetése vasárnap lesz.

Friedmann Matild, Friedmann Gyula sátoraljai helyi polgár leánya ma huszonegy éves korában meghalt Budapesten. A viruló fiatal leány halála mély részvételt kelt a család ismerőseinek kiterjedt körében.

Baráthi Huszár Béla negyvenhét éves korában meghalt Keszegen.

Tegnap temették nagy részvét mellett dr. *Glaser Fülöp* nyugalmazott ezredorvos nejét Losoncban. Az egész tisztikar és a város előkelősége kísérte a köztszerteletben állott matróznát a temetőbe.

Csikszereán elhunyt *Mihály Ferenc* Csikvármegye főjegyzője, volt országgyűlési képviselő életének ötvenkettő évesében. A köztszerteletben állott és kedvelt tisztviselő nagy-kiterjedésű rokonság gyászolja.

— Tifuzjáróvny Teschenben. *Teschentől* táviratozzák, hogy ott tifuzjáróvny pusztit

A betegséget polgáriaknál 89 esetben és katonáknál 57 esetben konstataáltak. Néhány eset kivételével a betegség könnyű jellegű. A járvány valószínű oka a vízvezeték fertőzése. Az egészségügyi szolgálatot a polgári és a katonai hatóság széleskörű intézkedésekkel szervezte. A megbetegedések száma csökkenőben van.

— Maffia New-Yorkban. A new-yorki rendőrség nyolcezer embere és igen sok önkényes kutató nyolc nap óta egy rejtelmes ügyben nyomoz. Ugyanis augusztus közepe táján, valamelyik napon fényes nappal elrabolták egy *Mannino* nevű gazdag brooklyni építész fiacskáját, akiért a rablók ötvenezer dollár váltságdíjat követelnek. A rablók a zsaroló levelet a gyermekkel írták meg s figyelmeztetik az apát, hogy ne forduljon a rendőrséghez, mert akkor megölik gyermekét. *Mannino* a fenyegetés ellenére is feljelentette a dolgot a rendőrségen s egyben ötezer dollár díjat tűzött ki annak, aki gyermekét visszahozza. Ennek a hírdetésnek nem volt foganatja, tehát az apa megduplázta a díjat — de hiába. Újabb hírt kapta, hogy fiát a Hudson folyónak New-Yorkkal szemben lévő partján egy barlangban rejtgetik, ahol egy asszony állítólag látta is, amint egy *Laduca* nevű olasz ember kézenfogva vezette. Ez a barlang egy kőbányában van s most rendőrök állják körül, hogyha csakugyan vannak, elcsípjék lakóit. A nagyarányú vizsgálatnak eddig még semmi eredménye nincsen, noha *Tighe* brooklyni bíró ráparancsolt a detektívekre, hogy a gyermeket élve, vagy halva, de megkerítse. Eddig csak egy fiatalembert fogtak el, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy segédkezett a gyermek elrablásánál. Annyi azonban kétségtelen, hogy a rablók olaszok. Egyáltalában, mióta az olaszok New-York környékére tették át főkóniájukat New-Orleansból, azóta rengeteg sok baja van a rendőrségnek az olasz banditákkal. Tudniillik itt is egyre-másra alapítják meg vérszedelmes társulataikat, épp úgy, mint Dél-Olaszországban. E társulatok célja, hogy gazdag embereket megzsaroljanak. Ellenségeiken épp oly kegyetlenül megbosszulják magukat, mint a Maffia és Kamorra vérsőtű lovagjai. Az utóbbi időben több embert fenyegettek dinamitbárával, sőt végre is hajtottak egy ilyen merényletet, de a tettest itt sem tudták kinyomozni.

— Öngyilkos százados. *Zimonyból* jelentik, hogy *Dausa Frigyes*, a hetvenedik gyalogezred századosa öngyilkossá lett. *Dausa* tegnap este csónakba ült, átevezett a szomszédos szigetre s ott szolgálati fegyverével föbeolta magát. A part közelében dolgozó mezei munkások akadtak rá a holttestére. A szerencsésen véget ért katonatiszt igen művelt ember volt, több nyelven beszélt, s mint érdemes katonát arra szemelték ki, hogy a macedóniai csendőrségnél alkalmazásuk. Ezelőtt a kamenicai hadapródiskolában volt tanár. Állítólag azért követett el öngyilkosságot, mert nagyon bántotta, hogy mint vezérkari tisztnek csapatnál kellett szolgálnia.

— Hűtelen sáfárok. A *csikszentmártoni* főszolgabíró táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy az *Unio* erdőipar részvénytársaság tisztnéi gőzfűrésznél pénztárosa, *Jüngrer Vince*, e hó tizenkilencedikén, ezerötven korona elcsikkasztása után megszökött. — Ugyancsak megkeresés érkezett a főkapitánysághoz a színérváraljai rendőrségtől. A környező szerint *Popovics György* jegyzői irnok főnökétől *Uray Bertalan* színérváraljai jegyzőtől hatvan koronát csikkasztott és megszökött. — A rendőrség letartóztatta *Schwarz* Viktor mészárosnőcset, aki százötvenkét koronát csikkasztott a gazdájától.

— Gyujtogató villám. *Eperjesről* jelentik: *Borzalmas* égiháboru pusztított a szomszédos *Csernina* községben. A villám felgyújtotta a görög-katolikus templomot, amely teljesen leégett.

— A tizenhármak bűnpöre. A legnagyobb magyar gazdasági forradalomnak, a vasuti sztrájkoknak megjelenti a hűség és tárgyilagos története. A tizenhármak-bizottság bűnpörének gyorsírói feljegyzését tartalmazza ez a könyv, amely a leglajtlesebb és legobjektivebb képe a nagy sztrájk örökké emlékeztető részleteinek. A becses monográfiát dr. *Langyel Zoltán* és dr. *Landler Jenő* rendezték sajtó alá, az utóbbi magvas előszóval vezeti be a per menetének közlését. A szépen kiállított könyv ára füvé 4 korona, diszkötésben 6 korona. A munka teljes jóvedelmét a tizenhármak-bizottság hozzátartozóinak felségítésére fordítja.

— Budapesten elfogott stuttgarti sikkasztók. A stuttgarti rendőrség néhány nap előtt értesítette a budapesti rendőrséget, hogy egy *Calw* nevű württembergi városkában 100.000 márkás sikkasztás történt s a sikkasztók alighanem a magyar főváros felé menekültek. A budapesti rendőrség ma délelben letartóztatta a sikkasztókat, *Rosenhardt Pál* dugaszgáz földbirtokos *Berta* nevű feleségét és az asszony *Krausz Károly* nevű kedvesét. *Rosenhardt*né, aki idősebb, negyvenhét esztendőss asszony, már régóta szerelmi viszonyt folytatott férje *Krausz Károly* nevű üzletvezetőjével és uradalmi intendantjával. Mídon a férj gyanakodni kezdett, a szerelmesek elhatározták, hogy megszöknek, de előbb kirabolják *Rosenhardt*ot. Szándékukat meg is valósították s 100.000 márká értékű készpénzt, részvényt, zálogjegyet és sorsjegyet vittek magukkal. Mídon a budapesti rendőrség megkapta a stuttgarti rendőrkapitány táviratát, tüstént átkutatta a főváros szállodáit, de nem találta meg a szökevényeket. Pedig *Krausz* s kedvese augusztus 24-én Budapestre érkeztek s a Hungáriába szálltak meg, ahonnan ma délelőtt 11 órakor a déli vasut indóházhoz hajtottak. Egy detektív már tegnap óta figyelemmel kísérte őket, s mídon az indóháznál jegyet akartak váltani, megkérdezte tőlük, hogy hová utaznak. A szökevény pár láthatólag megijedt, mire a detektív személyazonosságuk megállapítása végett a rendőrségre kísérte a gyanús idegeneket. A rendőrségen *Eperjes* rendőrfogalmazó hallgatta ki a sikkasztó üzletvezetőt és kedvesét. Mindketten töredelmes vallomást tettek, elmondták, hogy Stuttgartból Bécsbe utaztak, ott szerencsésen eladták értékpapírjaikat s Budapestről Genuán át Amerikába akartak hajózni. A budapesti rendőrség a sikkasztók letartóztatásáról értesítette a stuttgarti rendőrséget. Az a detektív aki a pályaudvaron felismerte és igazolásra szólította fel *Rosenhardt*né és kíséretét, 1000 korona jutalmat kap. Ennyit ígért a férj a szökevény pár kézrekerítőjének.

— Jobbat gondolt. *Orosz Géza* borsodmegyei irnok, kinek öngyilkosságáról a lapokban hírek jelentek meg, sőt egyes lapok bucsulevelét is közölték, ma jó egészségben *Miskolcra* érkezett. *Orosz* azt állítja, hogy öngyilkos szándékából a Dunába ugrott ugyan, de a vízbe érve, tettél megpánáta és kiszlott a partra. Állítólag a Lánchidról ugrott a vízbe kedden éjjel 2 órakor a hid budai oldaláról.

— A katona bosszuja. Egy közkatonája, mint Belgrádból táviratozzák, véresen bosszulta meg magát századosán, aki őt valamely vétségért öt napra bezáratta. Az elkeseredett katona két lövéssel halálosan megsebesítette felebbvalóját. Az egyik golyó a százados mellébe, a másik a karjába furdott. Állapota életveszélyes.

— Merénylő énekes. *Hallstadban* ma reggel *Göttinger Henrik* jőnévi bécsi zenekadémiai tanárt a piactéren megtámadta *Jäger Nándor* operanékes és a fején jelentélenül megsebesítette. *Göttinger* tanár hatalmas erejének köszönhető, hogy lerázhatta magáról veszedelmes támadóját. Jägert letartóztatták.

AGRARIA magyar gépforgalmi részvénytársaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérigynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe. Tiszta acélnyag saját hámorainkból. Előretérően tárgyalóelőlekezőj. Pánóciacél-kormánykezes. Magasított acél-
csövek. Porvédő keretek. Acél górendály. Csak kitámasztott nyeregkötéssel bíró taligát szállítunk. Körülkérjük árjegyzékét, mivel ez az összes
talajművelő-gépek teljes körűen leírásával és egyáltalán a talaj alapos megismerésére terjedelmes, szakkerület és minden gazdaság értékes felvilágosítást nyújt
— és díjazottan küldetük. — Ékegyháza tere legelső-rangú magyar gyártmány felállítására még a legnevezetesebb idegen gyártmányoknál is.
Részletek levélben: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Szághányim: „Agraria” Budapest.

— **A malommunkások sztrájkja.** A malommunkások még mindig nem adták fel a harcot és bár ma már az összes fővárosi malomokban teljes üzemben folyik a munka, a sztrájkanyag még mindig vagy ezeröttszáz sztrájkoló tartózkodik. Ezeket a malmok vezetői idegen munkásokkal helyettesítik, akikkel szemben a sztrájkolók elég békésen viselkednek, annál is inkább, mert a rendőrség a sztrájkra való bujtogatást is bünteti. Így ma reggel letartóztatták a Konkordia-malom előtt Széll Menyhért és Szombat Pál munkásokat, akiket tetten értek, amikor a munkába menő társaikat biztatták, hogy a sztrájkmozgalomhoz csatlakozzanak. A munkások attól tartottak, hogy hasonló sors érheti a többi vezetőiket, és ma megalakították az új sztrájkbizottságot. A sztrájkolók harcias kedvét emelte, hogy az osztrákok 1000 koronát küldtek támogatásul. Ma délután újabb gyűlés volt a sztrájkanyagán, ahol Eisler György, Weltner Jakab és mások kitaraszkodást buzdították a munkásokat.

— **Orosz forradalmi gyűlés.** Genfből táviratozzák, hogy a környéken az orosz terroristák titkos gyűlést tartottak, amelyről a hatóságok csak későn vettek tudomást. A gyűlésen a terroristák elhatározták, hogy minden erejükkel fogják dolgozni a rendőrség és a hadsereg ellen, továbbá, hogy forradalmi csoportokat alakítanak az orosz birodalomra a hivatalos és a hivatalos szellem elpusztítására.

— **Dinamit a kenyérben.** Genfből táviratozza tudósítónk, hogy a genf-bellegardei vasútvonalon a sinek között egy kenyert találtak, amelyben három dinamitpatron volt. A vizsgálat eddig semmi eredményre nem vezetett.

— **Kolera Perzsiában.** Londoni táviratok szerint a kolera borzalmas pusztításokat okoz Perzsiában. A betegségnek már eddig kétszáz-ezernél több áldozata van. Teherán háromszáz-ezernyi lakosságából harmincezer ember, tehát tíz százalék pusztult el az irtózatos betegségben. Az óvintézkedések oly szigorúak, hogy egy újság sem jelenik meg, még a hivatalos lap sem.

— **Általános fodrász-sztrájk.** A főváros fodrász- és borbélysegédei ma benyújtották a mesterekhez követeléseiket a 8 órai záridő érdekében és nyolc nap alatt választ kértek. Ha ez a válasz elutasító lesz, kimondják az általános sztrájkot. A mesterek egy része, értesülve a segédek mozgalmáról, néhány nap előtt értekezletet tartott s ott egy bizottságot választott, amely a segédekkel érintkezésbe lépjen. Ez a bizottság azt az ajánlatot teszi a segédeknek, hogy sztrájk nélkül is megadják a mesterek segédek követelését, ha ezek viszont támogatják a mestereket a kontárok és a hatkrajcáros üzletek ellen megindítandó harcban, olyképpen, hogy ezekből az üzletekből lépjenek ki a segédek, mondják ki a bojkottot, viszont az így munkanélkülivé lett segédek a mesterek elhelyezik. A segédek még nem adták választ erre a felszólításra. Ha elfogadják a mesterek ajánlatát, úgy a mesterek kartellá kötnék, hogy a jelenlegi — szerinti tulajdonos — árakat szabályozzák. A fővárosban mintegy 1000 borbély- és fodrász-üzlet van 2000 alkalmazottal. Ezek közül 100 kontár-üzlet és 50 hatkrajcáros üzlet összesen több mint 400 segédet foglalkoztat. Ha tehát a segédek elfogadják a mesterek ajánlatát, úgy csak ez a 400 munkás lép sztrájkba, ellenesetben pedig mind a közeze.

— **Agyonlőtt szerb halászk.** Belgrádból táviratozza tudósítónk, hogy ma reggel két szerb halászt, akik a Szávában halásztak, magyar fináncok fel akarták tartóztatni. A szerb halászk futásnak eredtek, mire a magyar pénzügyőrök rájuk lőttek. Az egyik halászt halálosan találta egy golyó, a másik meghalt.

— **Sikkasztó postatiszt.** Krakóból táviratozza tudósítónk, hogy Landvirth József krakói postafőtisztet ma letartóztatták. Az a gyanu ellene, hogy évek óta sikkasztott postaltáviratokat.

— **Rákóczi borai.** A Rákóczi Ferenc ropant gazdagságáról emlékezik meg egy német újság s elősorolja azt a sok kincset, amellyel a fejedelem bírt a szabadságharc után. A felsorolt adatokból különösen azok érdekesek, amelyek a fejedelem borainak sokaságáról adnak képet. Ezek az adatok abból a listából valók, melyet a császári komizársúrosok készítettek az elkobzott borokból s így eléggé megbízhatók. A lista szerint a munkási pincében 534 gönci hordó bor volt, melynek literjét két forintba becsülték s így összesen 2586 forintra számították. Találtak ezenkívül 229 hordó ó-bort, melynek összes értéke 2588 forintot tett ki, 156 hordó erdélyi ó-bort 468 forint értékben, 97 hordó aszubort 3509 forint értékben. A patoki kastélyban felvett inventárium szerint, volt 4789 akó ujbort, 32.087 akó óbor, 2405 akó erdélyi, 2104 akó aszu és 158 akó szesz. A sárosi kastélyban 1602 akó aszaltit, 89 akó óbort, 188 akó aszut, 450 akó vörösbort és 47 akó régi aszut találtak. A vichneyi pincéből 401 akó ujbort, 260 akó óbor és 367 akó vörösbort vittek el a császáriak.

— **Lángban álló petroleum-raktárak.** Antwerpenből táviratozzák: Borzalmas méretű tűz pusztít Hobokenben a petroleumtartályok körül. Egy rezervoárban a petroleumgázak nyomása alatt robbanás történt, a kőolaj kifutott és egy közelben lévő kovacs-műhelyben meggyulladt. Az égő tömeget 100.000 kubikméter teszik. A petroleum orosz társaságoké. Később a tűz az amerikai társaság tartályaira is kiterjedt. A petroleumszállító vasuti kocsik és fészerek lángban állanak. A rakpartok nincsenek veszedelemben, de a Hoboken közelében horgonyzó hajók távolabb mennek. A tüzoltóság, támogatva a katonaság által, egyezszik a tüzet lokalizálni. A tűz kiütése helyén nyolcvan munkás dolgozott, akik közül hatot nem találtak. E munkások egyikének holttestét később megtalálták. Azt hiszik, hogy a többi öt is odaégett. Négy munkás súlyos sérüléseket szenvedett. A tüzoltóság fáradozásai arra irányulnak, hogy a szomszédos épületeket megvédjék. Negyven petroleumtartály közül harmincyolc lángokban áll. Minden pillanatban várják, hogy a többi kettő is meggyullad. A kár, melyet több millióra tesznek, biztosítás útján fedezve van.

— **Elfogott betőr.** Ma délután két órakor Heuffel Lajos Koronaherec-utcai ékszerüzletének utcai kirakatát Schrötter Miklós foglalkozás nélküli borbélysegéd átkulcsal felnyitotta és onnan egy négyszáz korona értékű gyémántgyűrűt ellopotott. Az üzlet tulajdonos elfogta a betörőt és átadta a legközelebbi rendőrnök. A gyűrűt megtalálták Schrötternél.

— **Rablógyilkosság.** Kassán ma hajnalban a Széchenyi ligetben ismeretlen ember megátadta Németh Péter átutazó pincért és leütötte, azután az eszméletlen embertől elrabolta 350 korona pénzét. Némethet ma reggel haldokolva szállították a közpórházba. A gyilkos elmenekült s állítólag Sátoraljaúj hely felé vette útját.

— **A vonat kerekelt alatt.** Nagyenyedről táviratozzák: Özvegy Horváth Mártonné nagyenyedi gyümölcsárúsnő a szászsebesi vásárról folyó hó 23-án késő este jött kocsin hazafelé; a kocsin leánya és egy kocsislegény voltak. A lovak a vonatól megijedtek s minthogy a sorompó sem volt leeresztve, a kocsit a vasuti pályára ragadták, miközben a vonatot a kocsit a bentlőkkel együtt elgázolta.

— **Hó.** Kassáról táviratozzák, hogy ott ma délelőtt 11 órakor kanikulai forróság után öt percig hó esett, mire a hőmérséklet 10 fokra süllyedt alá. A havazás óta egész nap hideg őszi eső esik.

— **A Beketow-cirkusz.** Hoinap, szombaton szokás szerint diszeloadás lesz a Beketow-cirkuszban. A kitünő műlovarok mellett elsőrendű művészkiülönlegességek lépnek föl a cirkuszban, amely idei budapesti működését szeptember 15-ikén fejezi be. A pompás mutatványok nap-nap után nagy közönséget vonzanak a tágas arénába. Vasárnap két előadás lesz. A

délutáni előadásra a gyermekek féljeggyel mehetnek be.

(x) **Triasz.** Férfi és női diazkrét betegségek ellen a triasz a legjobb szer. Kapható minden gyógyszerárban. Bővebbet a hirdetések között Tiltos cím alatt.

Ibsen és Brandes György.

Budapest, augusztus 26.

Egy német havi-revue legújabb száma közli azokat a leveleket, amelyeket Ibsen Henrik írt Brandes Györgynek. Ibsen pompás leveleiből szemelvényeket iktatunk ide. Mély politikai tanulmány, gazdag emberi bölcsesség árad szét e levél-töredékekből s emellett világot vetnek a nagy író életére is. Fontos dokumentumok ezek s érdekesek azok számára, akik egy nagy gondolkodó és nagy költő lelki kincseiben a maguk számára keresnek okulást és vigasztalást.

Egyik levelében Ibsen, Rómáról írva, a következőket mondja: Rómát tehát elvettük tőlünk: emberektől s a politikusoktól adták. Hova menjünk most? Róma az egyetlen béke-városa volt Európának; az egyetlen hely, amely szabad volt, amelyet nem hajtott igába a politikai szabadságszarnokság. Azt hiszem, nem vágyódom többé oda. Minden, ami nagyszerű volt benne, a közvetlenség, a szenny, el fog tűnni belőle. Minden államférfival, aki Rómában támad, egy művész pusztul el. Mondhatom, hogy az egyetlen, amit a szabadságban szeretek, az az érte folyó harc. A szabadság bírása számomra nem jelent semmit.

Egy másik levélben Ibsen vigasztalja Brandest s tanácsokat ad neki, hogy az ellene megindult hajszában miképpen viselkedjen. A hazugságokkal és gyanúsításokkal szemben — írja — azt tanácsolom önnek, legyen előkelő. Ez az egyetlen eszköz. Tekintsen mindig előre, ne válaszoljon rájuk a hírlapokban, sohasem mutassa, hogy támadásait észrevette. Régebben, ha támadást olvastam magam ellen, mindig azt gondoltam: Most végem van! Sohasem heverem ki! Pedig látja, kihevertem. Senkiesem gondol már ezekre a támadásokra s én magam is rég elfeledtem. Ne törődjék hát velük ön se s ne vegyüljön bele abba a társaságba, amelynek az ilyen támadásokban öröme telik.

A politikáról írva, Ibsen pompás dolgokat mond a parlamenti többség és kisebbség viszonyáról. Egyre jobban látom, — írja — hogy a politikával való foglalkozás és a pártokhoz való csatlakozás demoralizáló hatású dolog. Soha nem csatlakoztam olyan párthoz, amely többségben van. Björnson azt mondja: A többségnek mindig igaz van. Én azonban azt mondom, hogy mindig a kisebbség az igazság. Természetes, hogy nem arra a kisebbségre gondolok, amely a stagnáció embereié, hanem arra, amely előre tör, amely oda törekszik, ahova a többség még nem jutott el. Azt hiszem mindig annak van igaz, aki a legszorosabb szövetségben áll a jövővel...

A haladó embereknek sohasem lehet többségük. A többség, a tömeg, a esőselék sohasem érheti utól. Én magam is ilyennek éreztem magamat s tudom, hogy a többség sohasem lehet velem. Én mindig érzem, hogy haladok. Mikor könyveimet írtam, előljártam. Azóta azon a helyen ma már egész sűrű tömege áll az embereknek. De én eltávolodtam onnan, másutt vagyok már, előbbre, sokkal előbbre, mint ahogy magam is reméltem.

Nem gondolok arra, írja egy másik levelében, hogy állandóan Norvégiában telepedjek le. Sehol a világban nem érezném magamat idegenebbnek, mint itt. A szellemileg fejlett embereket ma már nem elégíti ki a hazaszeretet régi fogalma. Azt hiszem, hogy a nemzeti öntudat kihalálában van s föl fogja váltani a faji öntudat. Én legalább éreztem magamban ezt az evolúciót. Eleinte norvégnek tartottam magamat, később skandináv lettem, végül pedig az általános germánosság érzése töltött el...

A szolidaritás érzéséről szólva, azt írja Ibsen, hogy ezt az érzést sohasem ismerte el

lényegesnek. Ha foglalkoztam vele, csak mint tradícióval foglalkoztam. Ha az emberekben volna bátorság, csakhamar megszabadulnánk ettől a teherrel. Általában úgy tűnik föl előttem olykor, hogy az egész világtörténelem nem egyéb egy nagy hajótörésnél. A földolog mindig az, hogy az ember önmagát mentse meg. Ezért tanácsolom önnek, legyen vérbéli egoista...

Ő S Z.

Hulldogál az őszi eső,
Ereszkedik le a pára;
Violaszín ködök ülnek
Mostanában fűre-fára.

Hull a levél, búsan, sárgán
Ős-Budában a mecsetre;
S megszakítja nyári álmát
Mednyánszkyknak bús esetje.

A diákok visszajönnek,
Visszajön a torokfájás
S a nátha s az influenza, —
Megható e visszajárás!

A nyaralók persze szintén
Hazajönnek, hazaszállnak,
Ez a hazajárás régi
Mulatsága már a nyárnak.

Csak a focskék, csak a gólyák
S ha jól tudom még a darvak
Hagynak el most nagy csapatban
Minden várost, minden falvat.

Ámde velük ellentétben
Megjönnek a csalogatók;
Megjönnek a tenoristák,
Ballerinák s csudalányok.

És egyszerre mind megnyílnak
Tízmentesen a színházak
És okoznak primadonna-,
Bonvivant- és lámpalázat.

A plakátok megjelennek,
(Tudniillik az ölesek)
Hirdetve, hogy (mondjuk) Melba
Boldogítja újra Pestet.

S akkor fog majd lelkesedni
Budapest — ez ifjú város —
Ha megtudja, hogy Kubelík
Nem cseh, nem Jan, — hanem János.

Szóval, amint mindezekből
Az olvasók olvashatják,
Bene leszünk nemskóra
A Szezonban, az ebadtát.

Most aztán mást nem kívánok,
Csak akadjan olyan boltra,
Ahol levásárljam magam
Fehérneműekkel holtra.

Ahol vegyek inget, gallért,
Nyakkendőket és felöltőt,
Melyek előkelő urrú
Varázsolják át a költőt.

S hogy a boltos, mint az áru,
Legyen úri, legyen finom,
S így szóljon a fizetőskor:
„Tessék hagyni, majd fölírom.”

FŐVÁROS

(*) **A Kossuth-szobor-bizottság új tagjai.**
A székesfőváros tanácsa, a közoktatásügyi ügyosztály előterjesztésére, a Kossuth-szobor tervpályázata megbírálására alakított bizottságba — a főváros képviselőire — Kossuth Ferenc országgyűlési képviselőt és Kun Gyula tanácsost küldte ki.

(*) **Villamos világítás.** A székesfőváros vezetősége már régebben terve vette, hogy a főváros főbb utvonalaival villamos világítással fogják ellátni. A költségvetés elkészítésénél azonban kitént, hogy ez nagyon sokba kerülne s így egyelőre lemondtak a dologról. Mostanában az is

dapesti vállalat tett ajánlatot a fővárosi tanácsnak, hogy az **Andrássy-úton, Váci-utóban, Dorottya-utóban, Gizella-téren és a Városház-téren** a maga költségén villamos ivlámpavilágítást rendez be. A világításért a vállalat a következőket kéri: Minden 12 ampéres ivlámpa áramáért 310 kint 361 korona 20 fillért, a 10 ampéreséért 310 korona 20 fillért fizet a főváros. Ezenkívül minden lámpás karbantartásáért évenként 185 koronát s kölcsöníjíj címén az oszlopok lámpásokért 136, a sodronykötélen levőkért pedig 81 koronát. E szerint a főváros egy lámpásért évenként 662 korona 20 fillért fizetne. A tanács az ajánlatot véleményadás végett kiadta a mérnöki hivatalnak.

SZÍNHÁZ, ZENE

•• **Népszínház.** Ma délelőtt kezdte meg a próbákat a Népszínház személyzete. Az előadások csak szeptember 15-én kezdődnek meg, mert a színházi bizottság által elrendelt belső átalakító munkálatok addig húzódnak. Az egész földszintet új vasbeton szerkezetű alapra helyezik, a színpad sorok közé eső járóhelyeket kiszélesítik, a kijáratok helyét megváltoztatják. — **Porcsolt Kálmán**nak, a Népszínház volt igazgatójának eszteröm-géhez tartozó díszletek és színházi felszerelések nemskóra újra kerülnek. A felszerelések **53.851 korona 40 fillérre** vannak becsülve és pedig a női ruhák 20.245 korona 40 fillérre, a férfi-ruhák 15.797 korona 20 fillérre, a díszletek és butorok 16.808 korona 20 fillérre s végül a dinamogép 1000 koronára.

•• **Budai állandó színház.** A budai színház díszletraktára oly szűk, hogy évek óta panaszkodik az igazgató, hogy díszleteit nem tudja elhelyezni. A székesfővárosi mérnöki hivatal ismételtelen dolgozott ki díszletraktári tervet és a tanácsnak elő is terjesztette azt, hogy **Krecsányi** ne legyen kénytelen díszleteit a színház udvarán felállított ponyva alatt tartani, ami egyúttal nagyon tűzveszélyes is. A tanács azonban most is elutasította az előterjesztést hivatkozással arra, hogy **ugyis felépítik nemskóra a budai állandó színházat**; kar tehát minden krajcárért, mit a jelenlegi Horváth-kertben lévő rozoga tákolmányra költenének. **Krecsányi** igazgató panaszára és kérelmére pedig, hogy az udvari ponyva-díszletraktár ponyvatejét a minapi szélvihar ledöntötte és tönkretette: a fővárosi tanács elrendelte, hogy a mérnöki hivatal új ponyváról gondoskodjék.

•• **Vigszínház.** A Vigszínház esztőtörtékön, szeptember 1-én kezdi meg előadásait a **Takaró**dóval. Bayerlein népszerű drámája az alkalommal is a mult szezon kitünő szereposztásában kerül színre. Az új szezon első bemutatója **Sven Lange Osendes szobák** című három felvonásos drámája lesz, amelyet **Kálnóky Izor** fordított magyarra. Az új darabban, amelyre a színház a legnagyobb becsúgygyal készült, mutatkozik be a Vigszínház két új tagja: **Boroslyán Sári** és **Odry Árpád**.

•• **Király-színház.** Gondosan átalakított és szépen díszített nézőtér várja a közönséget a Király-színház holnapi kapunyitó előadására. Az immár befejezett átalakító munkálatok során mindjárt a főbejáratnál még egy előcsarnokot rendeztek be, ahonnan két újabb kijárással szolgál az utcára. A nézőtérben a két földszinti kijárót egy harmadikkal töltötték meg, míg a páholyokat, folyosókat frissen szőnyegezték és az egész nézőteret gazdagon aranyozva átfestették. A holnapi megnyitó előadáson **Beóthy László Főlöszeges férjek** című darabja kerül színre **Rákosi Sziidi** és **Németh József** vendég szereplésével.

IRODALOM

○ **A Kiszalud-Társaság pályázata.** A Kiszalud-Társaság pályázatait közül az 1904-ik évben lejárta: **A Lukács Krisztina-féle ezer koronás jutalom kisebb regényekre.** **A Seőher Árpád-féle ezer koronás jutalom nagyobb elbeszélő költemény műfordítására** és végül az ifjabb gróf **Vigyázó Sándor-féle kétszáznegyven koronás jutalom magyar történelmi tárgyú, prózában írandó kisebb elbeszélése.** A pályaműveket október 31-ig kell benyújtani a Társaság titkárnál.

Nyílttér.

Hirdetmény.

A közelgő zsidó főünnep alkalmából a **pesti izr. hitközség előjárósága** által közhírré tétetik, hogy a hitközség tulajdonában lévő, valamint a tulajdonosok által bérbeadás céljára a hitközség rendelkezésére bocsájtott **Dohány-utcai templom** és **Rombach-utcai zsinagógai imaszékek**, továbbá a hitközség által **újjonnan berendezett imahelyiségek** bérebeadására 1904. évi szeptember 4-én (vasárnap) kezdődik s naponként d. e. 9—12. és d. u. 3—5-ig fog folytatattatni.

Bérbeadási helyiségek:

1. Dohány-utcai templomi imaszékekre nézve: hitközségi iroda, VII. Sip-utca 12. II. em. 14. ajtó;
2. Rombach-utcai zsinagógai imaszékekre nézve: VII. Rombach-utca 7. sz. (zsinagóga);
3. Wesselényi-utcai iskolai imateremre nézve: VII. Wesselényi-utca 44. sz.
4. Sip-utcai iskolai imateremre nézve: VII. Sip-utca 12. (leányiskola);
5. az V. ker. Viadó-u. 1/3. imateremre nézve: ugyanott.
6. az V. k. Arany-János-u. 34. imateremre nézve: ugyanott.
7. a VI. ker. Dalszínház-u. 1. imateremre nézve: ugyanott.
8. a VII. ker. Akácfa-u. 32. (alsó) imateremre nézve: ugyanott.
9. a VII. ker. Akácfa-u. 32. (felső) imateremre nézve: ugyanott.
10. a VII. ker. Nyár-u. 1. imateremre nézve: ugyanott.
11. a VII. Rottenbiller-u. 14. imateremre nézve: ugyanott.
12. a VII. ker. Erzsébet-körút 27. imateremre nézve: ugyanott.
13. a VIII. ker. Csokonai-u. 1. imateremre nézve: ugyanott.
14. a VIII. ker. Baross-tér 4. imateremre nézve: ugyanott.
15. a VIII. ker. Vig-u. 18. imateremre nézve: ugyanott.

A hitközség tulajdonában lévő imaszékek mult évi bérlői, a megfelelő imaszékekre vonatkozólag a kibérlési idő első három napján az 1904. szeptember 4, 5 és 6-án (vasárnap, hétfő és kedden) elsőbbséggel bírnak; ez időn túl azonban ily irányban felszólalások nem fognak tekintetbe vételnek.

Megjegyeztetik egyúttal, hogy a tulajdonosok által rendelkezésre bocsájtott imaszékek, továbbá a 3—15. a. imahelyiségek ültőhelyi fenntartás nélkül fognak már szeptember 4-től kezdve bérbeadattatni Budapestben, 1904. augusztus hó.

A pesti izr. hitközség előjárósága.

természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénássavval telítettek. Az ósmérséket elsozott pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentesen szállítják. — Kérjen árajegyet a Szt. Lukács-fürdő Képvallalatától, Budán.

Császár-fürdő Budapest. Elsőrangú kén- és nátrium-sulfid, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvízszolgáltatással, hős- és hidegfürdővel, a legmodernebb kocsikkal.

nyári és téli gyógyhely
200 kényelmes lakószobával.

Prospektus ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

•• **Galambblövő-verseny a Margitszigeten.** Az Országos Magyar Galambblövő-Egyesület ma tartotta meg ötödik versenyt a felső-margitszigeti pályán nagy közönség jelenlétében. A versenyre eljött az egyesület védnökének, **József Ágost** főhercegnek neje, **Augusta** főhercegné is fiával, a kis **József** főherceggel. A fenségeskedő gróf **Zichy Kázmér** elnök és **Lébits Adolf** udvari tanácsos, a lelkész fogadták s a főhercegné is **Zichy Kázmér** grófné társaságában mintegy két óra hosszán nézte a versenyt. A mai versenyek is tévversenyekkel kezdődtek, amelyek közül az első **Sibirik Kálmán**, a második gróf **Draskovich Iván** nyerte meg, a harmadik verseny díját **Draskovich és Zichy** grófok osztották meg s a negyedikben **Sibirik Kálmán** és gróf **Zichy** osztottak. Legfontosabb száma a versenyeknek a **Jánoshegyi-díjért** való küzdelem volt, amelyben 9 galambra létek 26 méter távolságról. A díjakat gróf **Zichy Kázmér**, gróf **Draskovich** és gróf **Degenfeld Pál** osztották meg, akik 2—3 jé

lövessel kerültek az első helyre. A díjverseny utáni lettek győztesek, míg a handikapot Libits Adolf nyerte meg (26 méterről) 11 találással. A legközelebbi verseny hétfőn lesz.

Ussó-verseny. A magyar uszó-egyesület augusztus 27-ére hirdett uszóversenye igen szép eredménnyel záródott. Összesen 87 nevezés érkezett be s így érdekes versenyre van kilátás. A match este fél 8 órakor a Lukács-fürdőben lesz.

Gyanus lovaglás. A magyar lovarégió stewardjai Cleminson zsokrét Tokaj II-vel aratot tagnapi győzelme után maguk elé idézték és miután Cleminson a lónak multikori rossz futásáról elfogadható magyarázatot nem tudott adni, szigorúan megintették, hogy ha ilyen eset ismétlődne, megvonják lovaglási engedélyét és kiutasítják a monarchia összes pályáiról. A magunk részéről nagy örömmel értesülünk a lovarégió vezetőségének eljárásáról és hisszük, hogy annak meg is lesz a kívánt hatása. A nagy közönség, mely nálunk oly nagy mértékben járul hozzá a loversenysport virágzásához, bizonyára megérdemel annyit, hogy legalább realis futamokban veszítse el a pénzét és ne tisztességtelen spekulációk alapján, melyekkel szemben a jóhiszemű közönség teljesen védtelen.

A budapesti lóversenyek.

— Kilencedik nap. —

Budapest, augusztus 26.

A holnapi program kimagasló száma a 2800 méteres Budapesti díj. A 10.000 koronával dotált futamban kiváló stayerek szoktak mérkőzni és a nevezésekből ítélve, ezúttal is jó társaság fog a díjért küzdeni. A valószínű indulók névsora a következő:

	Lovagolja
Rhodope	Janek
Zarina	Cleminson
Veruda	Lewis
Plumassier	Walkington
Kikelet	Aylon
Peridot	Bonta
Sorrentó	Huxtable

Ezek közül Rhodope, Zarina, Veruda és Plumassier már találkozott az Elnöki-díjban, mely alkalommal Rhodope bizonyult közöttük a legjobbnak. Az azonban megint ma kérdés, hogy hogyan aránylik a Degenfeld kanca képessége a Sorrentóéhoz vagy a Kikeletéhez. A legjobb klasszist kétségkívül Sorrentó képviseli, melyet a Karlsbadi-díjban csak erős küzdelem után vert meg Bono modo, holott az előbbi öt fonttal több súlyt vitt. Dacára magas súlyának a hercegi istálló küldöttjének adjuk az első esélyt, míg a helyért érdekes küzdelem fejlődhetik ki Rhodope és Kikelet között.

A bevezető futam *Harios* indulásával el volna döntve, távollétében Thorano nyerhet. Az eladó versenyben a Hesp-istállót Lotto és Lennox egyaránt jól képviselik. A második esély Curieuse és Caudryé.

A nap másik érdekes futama a 6000 koronás Augusztusi handikap, melyben tizenegy telivér tartotta meg indulási jogosultságát. A résztvevők közül első sorban a Planner-istálló képviselőjét kell figyelembe venni, legyen az Ormód vagy Durbán. Jó futást várunk még Bon soir, Charmante és Salutétól.

A nyeretlen kétévesek díjában Megint, Lákypa, Prater és Nezza a jobbak. A papírforma alapján Megint és Lákypa közt kell a futamnak eldőlnie.

A nyeretlen kétévesek eladóversenyében egy csomó gyenge képességű lovat köteleztek, melyek közül jó lovas alatt még leginkább Do győzelmébe bízunk. Rosette és Calabrias azok a lovak, amelyek kétségtelenül győzelmet.

A napot befejező Eladók handikapja is megtehetően sok társaságot fog stárijához gyűjteni, melyek közül Caudry volna talán a legkevésbé rossz. Figyelembe veendő még a sokszor lefogatott Melinit, mely talán ebben a rossz társaságban végre győzelemhez jut.

Típijeink egyébként a következők:

- I. Harozes.
- II. Hesp-istálló—Curieuse.
- III. Sorrento—Rhodope.
- IV. Planner-istálló—Bonsoir.
- V. Megint—Lákypa.
- VI. Do—Rosette.
- VII. Caudry—Melinit.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Pétervár, augusztus 27.

(Hivatalos.) *Kuropalkin* tábornok jelenti a cárnak 25-ikéről:

Augusztus 24-én egy japán zászlóalj a Szindakujua-völgyben Aidsapudsból kiindulva, Pahudsain át támadást intézett *Laodimian* ellen, melynek környékén egy kis különítmény állott. Délután 3 órakor egy század feltartóztatta *Liadintannál* az ellenséges támadást. A mi részünkről ez alkalommal öt ember megsebesült. Ugyanaznap két orosz század sikerrel ellenállt *Tumoinp* mellett az ellenségnek, mely telnyomó erővel nyomott előre, de megállott, midőn erősítéseket kaptunk. Ez alkalommal részünkről *Petrus* hadnagy megsebesült. Azonkívül 33 halottat és sebesültet veszítettünk.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Egy nemzetközi szélhámos. Mult év június 23-ikán beállított *Melsmith* Gyula tatatóvárosi börtényaróhoz egy *Baume* Miksa nevű uriember, aki a *Loovan et Comp.* londoni cég megbízottjának adta ki magát és kétezer darab bört küldetett Bécsbe *Loovan et Comp.* cég címére. Az árut utánvétellel küldték és az volt a megállapítás, hogy a bört árát a Bank-Egyesület budapesti fiókjánál kell a négyezer korona értékű bört szállítvány földadó-vevényére leszámitoltatni. A földadó-vevény utánvétele szölt. *Baume* meg Tatán földott egy csomagot Bécsbe, ugyanolyan címre, amilyenre a bört küldték és az erről szóló szállítólevél másolatát *Melsmith* szállító-levéllel fölcserélte és ezt a szállító-levelet számitoltaita le. *Baume* azután Bécsbe utazott és miután igazolni tudta magát a szállító-levéllel, a kétezer darab bört akadálytalanul kiadták neki. Azt a csomagot azonban, amelyet ő küldött Bécsbe, természetesen senki sem váltotta ki és mikor a Bank-Egyesület érdeklődni kezdett az osztrák vasutaknál, akkor derült ki a furfangos család.

Baume ellen megteették a büntető-főljelentést és a budapesti büntető-törvényszék törvön-levéllel adott ki ellene; néhány hónap múlva sikerült csak letartóztatni Svájcban, ahonnan Budapestre szállították. A vizsgálat kiderítette, hogy *Baume* lelkét egyéb bűnök is terhelik. Londonban *Posner* Miksa néven szerepelt az ottani bíróság előtt, amely hamis esküért kilencet évi kényszermunkával büntette. Londonban később család miatt is elítélték; de Anglián kívül Amerikában, Franciaországban, Németországban és Svájcban is összeütközésbe került a büntető-törvénnyel. Csalás és okirathamítás címén helyezte vád alá a budapesti büntető-törvényszék és ügyében ma tartotta meg a végtárgyalást. *Baume* már azt is tagadta, hogy *Baumenak* hívják és hogy londoni születésű. Azt állította, hogy New-Yorkban született és amerikai állampolgár. A terhére rótt cselekményt is tagadta és ártalmatlannak vallotta magát. Azzal védekezik, hogy egy ember, aki magát *Loovan* londoni kereskedőnek adta ki, valóban megbizta azzal, hogy részére bört vásároljon. Ő eleget is tett a megbízásának. Azt, hogy Bécsben ki váltotta ki az árut, nem tudja. Egyébként azt is tagadta, hogy Tata-Tóvárosban egy másik csomagot adott volna föl. A bíróság azonban a tanuk vallomásával beigazolta, hogy a vád alapjául szolgáló bűncselekményt és *Baumet* család büntette miatt két évű felegyháza ítélt. Az ítélet *Baumet* büntetésének kitöltése után Magyarország területéről örökre kitiltja. Érdekes, hogy az ítéletről a német, francia és angol nagykövetség magyar nyelvű levélben értesítést kért a királyi ügyészségtől.

TÁVIRATOK

Tirol új tartományi főnöke.

Bécs, augusztus 26. Gróf *Brandis* tirolai tartományi főnököt saját kérelmére felmentették állásától. Helyébe dr. *Kathrein* reichsráti képviselőt nevezték ki.

A szerb-bolgár szövetség.

Belgrád, augusztus 26. A szerb és bolgár külügyminiszterek és pénzügyminiszterek, hír szerint Marienbadban *Ferdinand* fejedelem jelenlétében véglegesen megállapították a szerb-bolgár szövetségi viszony alapjait.

Törökországi zavarok.

Konstantinápoly, augusztus 26. *Mussböl* érkezett konzuli jelentések szerint augusztus 18-ikán Semiren falunál Bitlisztől 5 órányira egy 40 emberből álló örmény banda és egy katonaságból és csendőrségből álló különítmény közt harc folyt, amelyben a különítmény egy halottat és hat sebesültet veszített. A banda visszavonult. 17-ikén egy banda, miután *Seher, Oikör* és más falvakat kifosztott behatolt *Bálsisze*, ahol összeütközése volt a csapatokkal. Ez a mohamedánok és örmények közt nagy pánikot keltett. Végül *kihágások* történtek az örmények ellen. *Andranik*, az örmény bandák legfőbb vezére még *Sassua* vidékén tartózkodik. Hír szerint az utóbbi időben új örmény bandák jöttek át a Kaukaszusból a határon. Ugy látszik nagyobb bandamozgalmak folynak. Az itteni angol, francia és orosz nagykövetség igen hívös magatartást foglalt el az örmény mozgalommal szemben mert úgy látszik, hogy a mozgalom forradalmi eredetű és ezért annak katonai elnyomását a portára kell bízni.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 26. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladott buza tiszavideki 11.40—11.70 K., bánási 11.20—11.60 K., mosoni és győri 11.15—11.50 K. *Rozs* tót felvidéki 8.30—8.45 K., pestmegyei 8.30—8.55 K., különtéle magyar 8.15—8.40 K. *Tengeri* 7.80—8.—K. *Zab* 7.40—7.90 K., válogatott 8.40 K.

Bécs, augusztus 26. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642.—, Magyar hitelrészvény 754.50. Bécsi bankjegyek 279.—. Union-bank 529.50. Länderbank 523.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 427.25. Déli vasut 90.50. Elbavölgyi vasut 42.1.—. Északnyugati vasut részvény —.—. Dohányrészvény 344.—. Rimamurányi vasút 499.—. Alpesi bányarészvény 441.50. Májusi jარადék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.05. Lombard —.—. Török sorsjegyek 128.—. Német birodalmi márka 117.21—117.26. Napoleon d'or 19.04.

New-York, augusztus 26. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 11.20 (11.20). Aug-ra 10.68 (10.90). Nov-re 10.50 (10.80). New-Orleansban helyben 11.1/2 (11.1/2). — *Petróleum*: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphianban 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír*: Western steam 7.35 (7.35). Rohe és Brothers 7.50 (7.40). *Tengeri irányzata* állandó. — Szept-re 59.— (58.7/8). — Okt-ra —.— (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — *Buza* irányzata szállár. — Páros helyben 109.3/8 (108.5/8). Szept-re 110.3/4 (109.1/2). Októberre —.— (—.—). — Dec-re 110.1/2 (108.9/8). — *Májusra* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávész*: fair Rio 7. sz 8.3/8 (8.3/8). Aug-ra 6.65 (6.50). Nov-re 6.85 (6.75). *Liszt*: Spring Wheat clears 4.— (4.—). — *Cukor*: 3.11/16 —.— (3.11/16). — *Ón*: 27.— 27.15 (26.95—27.—). — *Réz*: 12.50—12.75 (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, augusztus 26. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata szállár. Szept-re 105.7/8 (104.—). Okt.—.— (—.—). — *Tengeri irányzata* állandó. — Szept-re 53.1/4 (53.—). — *Zsír*: Szept-re 6.87 (6.90). Okt-re 6.97 (7.—). — *Salonna short clear* 8.12 (8.12). — *Sertészsír*: Szept-re 11.55 (11.60). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Írta: APRAXIN JULIA grófnő

(26)

— Igen, és még azt mondta: Lehetséges, hogy ön nem szeret! . . .

Itt a gyermek elhallgatott.

— Nos, nos, Edméé, hát mit mondott még? Gondolkozzál, igyekezzél visszaemlékezni.

— Ezt is mondta: És nekem, aki önt szeretem, annyi fájdalmat okoz nekem Klotilddal, minden pillantása az övé és ön nem is tudja, milyen boldogtalan vagyok!

— Oh! Edméé! Edméé! — kiáltott fel Armand magánkiáltással. — Igazat beszélsz? Julia néni mindezt mondotta, ahogy elbeszélte?

— Igen, bácsikám és még más egyebet is, amire már nem emlékszem és igen sokat sirt. Bizonyosan nagy fájdalmat okoztál neki, bácsikám, és ez nagyon rossz tőled, mert Julia néni nagyon jó; azt is mondta többször, hogy el akar felejteni. És aztán, amikor olyan szomorúnak láttam, odaszaladtam hozzá, megöleltem és ő azt mondta, mint te most, hogy én sohasem fogok annyit szenvedni, mint ő. Mit jelent ez, Armand bácsi?

— Azt jelenti, kicsiny Edméém, hogy a néni-kédnek és a bácsikádnak sok szomorúsága van . . . és én, a bácsikád, akit annyira szeretsz, arra kérek, hogy azt, amit most hallottál, senkinek el ne mond.

— Még anyáskádnak is?

— Nem! Még anyáskádnak sem.

— Ah! — mondotta meglepetve a gyermek — én pedig mindent meg szoktam mondani anyáskádnak; de hát, mert te megöltöztad, hát meglátod, bácsikám, hogy a te kis Edmééd tud titkot tartani.

Armand még egyszer megölelte a gyermeket, aki lesiklott az öléből, megfogta a bábuját, karjaiba ölelte és elfutott, és közbe egyre sikítottatta a bábuját: pa-pa! ma-ma!

Armand de Charceet sokáig tudott csak magához térni abból a lelkiállapotból, amelybe Edméé vetette.

Julia szereti őt! Julia szenved! Klotild volt az oka Julia könnyeinek!

Világosság hatott most egyszerre Armand lelkébe. Amióta a gyermek beszélt, tudta már az okát annak, miért akarta eltávolítani őt a nővére Mon-Repósból.

A kis leány megnyilatkozása rendkívül felzaklatta.

Órákhosszat volt elmerülve gondolataiba és álmódúsából csak nagybátyjának és Saevillenek a megérkezése riasztotta fel. De Armand csak szórakozottan hallgatta beszédüket és alig felelt kérdéseikre, amelyekkel szórakozottságának az oka felől tudakozódtak. Csak egy gondolat foglalkoztatta: hogy megszerezze Julia bocsánatát; csak egyetlen vágya: hogy hosszasan beszélhetne a márkínél.

Ugyanaznap este nagy társaság gyűlt egybe a kastélyban, mint különben csaknem minden este.

Az est közepe felé Armand észrevette, hogy Julia, ekit nagyon szomorúnak talált, eltűnt a szalonból. Végigjárt tekintetével minden sarkot, de sehol sem látta; nyugtalan lett és nem tudta, mire ezánja el magát.

Végre észbe jött, hogy lemenjen a kertbe s megnézze, nincs-e ott a márkíné; egy csoport öreg gesztenye felé ment, mert tudta, hogy gyakran szokott ott ülni Julia.

A fiatal asszony csakugyan ott volt; Armand észrevette fehér ruháját; oda ment hozzá.

— Julia — mondotta — mindenütt kerestem, de mert sehol sem láttam, azt következtettem, hogy itt van, hát idejöttem. Bocsásson meg, ha megzavartam a magányában; de föltétlenül beszélnem kell önnel.

— Mit akarhat velem? — felelte a márkíné fagyos hangon.

Az ön viselkedése irányomban, Julia, nem a

régi többé. — Keserű mosoly suhant el a márkíné ajkán.

— Igen, Julia, jól látom, szavaim fölkeltik az ön megvetését, ön fut előlem; ön alig felel, amikor megpróbálom, hogy közeledjem ön felé; a látásom mintha gyötörné ön, láthatatlan rossz kedvet keltene önben . . . Igen, Julia, én irtózatot ébreszték önben, ne tagadja! . . .

— Megmondtam már egyszer önnek, Armand, nem is olyan régen, hogy sem nem irtózom öntől, sem nem gyűlölöm önt; mért tér hát vissza mindig erre a kérdésre?

— Azért, mert ezuttal a dolgok alaposan megváltoztak, Julia.

— Nem tudom, miért mondja ezt ön most — mondotta a márkíné egyre hidegebb hangon.

— Azért mondom — felelte Armand léhas izgatottsággal — azért mondom, mert azon a napon, amelyre ön céloz, megtiltotta nekem, hogy szerelemmel szeressem önt és megesküdött, hogy legyőzi magában azt az érzelmet, amely akkor, ugy mondta, akaratát ellenére volt meg írántam a szívében.

— Nos? — kérdezte a márkíné meglepetéssel. — Nos, mi jogosítja most fel önt annak a föltévére, hogy a helyzet megváltozott? Milyen jögon kér ön tőlem felvilágosítást?

— Ah igen, önnek igaza van, Julia; ön olyan ridegen bánik velem, hogy igazán nem tudom, honnan veszem a vakmerőséget arra, hogy szívem gyötrelmeit önnek elmondjam. De Edméé beszélt velem, Julia! . . . Edméé ott látta önt ma reggel az arcképm előt, Edméé megleste önt, Edméé mindent elmondott nekem!

— Edméé? Mit mond? — kiáltott fel a márkíné olyan felindulással, amelyet valami váratlan csapásra szokott érezni az ember. — Edméé elárult; elmondta volna önnek?

— Igen — mondotta Armand. — Edméének több szíve van, mint önnek. Edméé szenvedni látott és felszárította a könnyeimet.

— Igazán nem értem magát — felelte méltósággal Julia — mit jelentsen ez az ön viselkedése? Azt kellene hinni, hogy írántam való szerelme a legboldogtalanabb emberré teszi önt, hogy ez a szerelm kelkén a gyötrelme, hogy egész életét az tölti be; és mégis egy másik asszony ezerszer nagyobb befolyást gyakorol önre, mint én . . . Ott, ahol ez az asszony megjelenik, rajta kívül senkit sem lát ön, még a hangja is már a szívéig hat és ennek a teremtésnek minden kívánsága parancs önre nézve, amelyeknek vakon engedelmeskedik és mindezek után ön ide mer jönni hozzám és azt tudja mondani nekem, hogy szeret engem? Hogy szenved írántam való szerelmében! Ugyan kérem! Hát ez a szerelm! . . . Ön irgalmas írántam! . . . Ismeri titkomat, mondja ön! Edméé beszélt? . . . Nos hát, nem tagadom az igazat; mindennek ellenére még mindig meg van az a gyöngésem, hogy szeretem önt! . . .

Igen, sem kötelességeimhez való ragaszkodásom, sem vallásos elveim, sem a szigorú erkölcs parancsai, amelyeknek mindig engedelmeskedtem, nem tudtak engem kigyógyítani eddig ön iránt táplált érzelmemből; abból az érzelmemből, amely a szívemmel gyermekkorom óta összeforrt és amely azelőtt kedvesebb volt az életemnél . . . De ne féljen, Armand; az ön eljárása, az ön viselkedése irányomban elő fogja segíteni ennek az érzelmelek a megsemmisítését, amelyet eddig semmi sem zavart meg; igen, tartozom önnek, önnek magának, hogy e végtelen szerelemből kigyógyuljak, amelynek semmi oka sincs már arra, hogy éljen, amelyért pirulok és amely méltatlan hozzám.

Azzal Julia felállott. Néhány lépést tett arra, hogy eltávozzék.

Nem, Julia! Maradjon, esedezem. Hallgasson meg! — kiáltott fel Armand megragadva a márkíné kezét; nem, nem hagyom így elmenni és mivel még mindig szeret, bocsásson meg nekem és én méltóvá fogom tenni magamat önre! Esküszöm önnek!

A márkíné visszavonta a kezét és büszke mozdulattal visszautasította Charceet-t.

— Nem! Ne kövessen, megtiltom önnek! — mondotta. — Csak sokkal később fog utánam

jönni a kastélyba. Hallja, sokkal későbbben utánam?

És szilárd léptekkel eltávozott, míg Armand kétségbeesetten maradt ott, odaláncolva ugyanahhoz a helyhez, teljesen lesújtva a szegénytől és a fájdalomtól.

XXII.

Mikor Armand magához tért, amikor megértette Julia viselkedésének a méltóságát, első gondolata az volt, hogy utána fut s még egyszer esedezik neki, hogy bocsásson meg neki, de észbe jutott rögtön a fiatal asszony rendíthetetlen természete s egyetlen lépést sem mert tenni feléje; és nem lévén innýére, hogy önmagát váltolja, inkább Juliát vádozta.

— Mert nem szeret, — mondotta magában — mert ha igazán szeretne, sokkal türelmesebb lenne írántam; az igazi szerelem nem ilyen szigorú; Julia sokkal tökéletesebb, semhogy érzékeny legyen; mindez nem egyéb, mint méltóság, vallás és kiváló erényesség. Szép, elbűvölő; de hidegebb a márványnál és én igazán nem érzem magamban az erőt arra, hogy megindítsam ezt a carrarai márványból való szobrot vagy mezegetsem benne szívemnek a hurjait, amely szív nincs. Ó igen! Le tudom majd győzni az érzelmemet, amely íránta él bennem, mert nem méltó ez a fagyos asszony arra a végtelen szerelemre, amely emészt; bizony nem méltó rá, ha közömbös tud lenni szenvedéseimnek a láttára és büszkélkedik, gögösködik, tökéletesnek és magasstonak tartván magát. Szegény magasztosság, amely forrását a teljes szívtelességből meríti; nem irigylem őt; könnyű érvényesnek lenni, mikor érzéketlenek vagyunk mások baja iránt s csak a magas erkölcs hideg elveire támaszkodunk.

Ime, így beszélt magában Armand de Charceet és igyekezett magát feltüzeln a márkíné ellen.

Annyira beletüzelte magát, hogy azt hitte, joggal haragudhatik Juliára és meg volt grözödvé arról, hogy a márkíné bűnös.

Több napig nem szólt Juliához, ha csak kikérilhetette. De minden ingerültsége ellenére sem ment el újra Beau-Rivageba.

A márkíné a maga részéről, látva Armand látszólagos hidegségét, nagy fájdalmat érzett és jellemének szilárdsága mellett is azon töprengött, vajjon nem ment-e kissé túlságos messzire Armand iránt való szigorúságában. A nélkül, hogy számot tudott volna adni magának arról, hogyan eshetett meg, reszketni kezdett arra a gondolatra, hogy Charceet szerelme ellenszenvvé változhatik irányában.

Moreuil márkí figyelmét nem kerülhette ki az a hidegség, amely két hét óta uralkodott már körülbelül unokácsesé és a márkíné között. Egy idő óta azonkívül az öreg nr éles szemé kezdte már jól látni, minden kétség nélkül, mi fajta az az érzelm, amelyet Julia és Armand egymás iránt táplált; és dacára a fájdalomnak, amelyet erre a gondolatra érzett, tisztában lett azzal, hogy ha a dolgok odáig fejlődnek, bármennyire sajnálja is majd, kénytelen lesz határozottan fel lépni vagy világosabban szölvá, ahhoz az egyetlen eredményes eszközhöz kell fordulnia, amely az ilyen esetben lehetséges, tudniillik a fiatalok szótvalasztásához.

● Mind ezek a részletek nem kerültek ki most már Saeville Mária figyelmét; és jómaga sem volt kisebb bajban, mint a márkí Armand jövője dolgában és főként a szegény Julia sorsára nézve.

Mind e viszonyok között olyan esemény jött közbe, amely siettetta a dolgok menetét.

Egy napon este hat óra felé, Mon-Repó lakói a parkban ültek, amikor egy hölgyet láttak közeledni lovon, egészen egyedül, vágatva.

La Feuillade Klotild volt.

(Folytatása következik.)

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12
Kiadóhivatal 54-39

KÖZGAZDASÁG

Gyümölcs-kiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az idén, október 2—12-ike közt gyümölcs-kiállítást és gyümölcs-vásárt rendez. A főváros a Vigadó első emeleti kisebb terméit a kiállítás rendelkezésére bocsátotta.

Szészarak. A kontingens nyersesz ár Budapestén 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — Bécsben a kontingentált készáru 54.— korona pénzben, 54.40 korona áruban.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelenése.) A mai hetivásár forgalma élénk és mozgalmas lefolyású volt. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahús 70—90 korona 100 kilonként. Lehuzott sertéshús 1.10—1.20, sertések szalonnával 1.—1.10 korona kilonként. Öött borjúk bőben, hosszan mérve, sulylevonás nélkül 70—80 fillérrel voltak a forgalomban kilonként. — **Vadfélék:** Száraz szőrű nagy nyulak darabja 2.80—3.20, fogoly párja 1.—1.60 korona. Óz 1.50—1.70, vaddisznó 70—90, szarvas 80—90 fillér kilonként. — **Tojásban** szállár az üzlet megbízhatóan friss telt áru iránt az érdeklődés nagyon jó és ma ilyen áru 62—64 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Élő baromfi:** rántani való csirke 1.—1.30, sütni való 1.30—1.80, tyúk 2.—2.40, kacska 1.80—3.40, lud 3.40—5.50 korona páronként minőség szerint. — **Tejtermékek:** 1-6 rendű szövetkezeti teavaj 210—230, jó friss főzővaj 150—170, friss tehéntúró 16—20 fillér kilonként — **Gyümölcsfélék:** Al-mában változatlanul lanya az üzlet, nagyok a hozatalok és az érdeklődés gyenge. Ma nyári édes alma 8—12, rétesbe való 10—16, arany ranett 12—18 koronát jegyzett 100 kilonként. Muskotály körte 26—30, Kálmán körte 14—20, csészárkörte 20—24 fillér kilonként. Hamvas, kézzel szedett magbaváló szilva 10—11 korona métermassánként vagonfételben. Őszi barack 20—60 fillér minőség szerint. Szőlő mézes fehér 20—24, chassellás 28—36, opoto 16—24, passatutti 32—50 fillér kilonként minőség szerint. Görög dinnye I. rendű 40—50, II. rendű 16—24 korona 100 darab. — **Burgonya:** Nagy gumós, fejlett rózsza 7.—8.50 korona métermassánként vagonfételben.

Borjavásár. 1904. évi augusztus 26-án. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénnytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 1002 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növedékmarha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borjú I. rendű 68—78 f.-ig. kivétel 80—92 fillér, II. rendű élő borjúkért 58—66 f.-ig 1 kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig. kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 28—50 f.-ig. Növedékmarha — f.-től — f.-ig. I. r. — f.-ig, középmínőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként az irányzat lanya volt, az árak 4—6 fillérrel csökkentek.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbazárhíd intézősége.) Augusztus 26-án. Fülhajtás összege 713 db sertés, 25 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 13 darab sertés, 19 darab süldő, összesen 726 darab sertés, 44 darab süldő. Eladatott 712 darab sertés, 44 darab süldő. Eladatlan maradvány 9 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 96—104 fillérig, II. rendű selejtezett 96—104 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, fiatal könnyű 220—300 kilogrammig 86—96 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 86—97 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig fillérig, süldő 76—80 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élosulyban értendők.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, augusztus 26.

Mérsékelt vételkedv mellett 11.000 métermassza buza került a forgalomba 5 fillérrel olcsóbb árakon.

Rozsban 5, tengeriben 5—10 fillérrel csökkentek az árak.

Zab irányzata nyugodt volt.

Árpában tartottak voltak az árak.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 500 mm. 81 k. 11 K. — f., 300 mm. 82 k. 11 K. — f. felső, 250 mm. 82 k. 10 K. 90 f. sárga, 200 mm. 81 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 90 f., 2000 mm. 80-5 k. 10 K. 90 f. felső, 200 mm. 80-2 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 85 f., 300 mm. 80 k. 10 K. 82 1/2 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 80 f. felső, 100 mm. 80 k. 10 K. 75 f. üszkös, 150 mm. 80 k. 10 K. 87 1/2 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 87 1/2 f., 150 mm. 80 k. 10 K. 87 1/2 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 87 1/2 f., 150 mm. 80 k. 10 K. 87 1/2 f., 100 mm. 79-5 k. 10 K. 85 f. felső, 100 mm. 79-5 k. 10 K. 80 f. felső, 100 mm. 78-5 k. 10 K. 70 f. felső.

Pestmegyei: 100 mm. 79-5 k. 10 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 80 f., 100 mm. 78-5 k. 10 K. 82 1/2 f., 100 mm. 88 k. 10 K. 77 1/2 f.

Romániai: 5000 mm. 80-5 k. 11 K.

Miná három hónapra.

Rozs: 500 mm. 8 K. 05 f., 350 mm. 8 K. 150 mm. 8 K., 100 mm. 8 K., 100 mm. 7 K. 97 1/2 f., 150 mm. 7 K. 92 1/2 f., 100 mm. 7 K. 90 f. paritásra.

Árpa: 800 mm. 7 K. 75 f.

Zab: 100 mm. 7 K. 52 1/2 f., 100 mm. 7 K. 40 f.

Tengeri: 400 mm. 7 K. 50 f.

Képzézfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, képzézfizetés és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki	77	10.60	10.75	79	—	—
	78	10.70	10.85	80	10.80	10.95
	79	10.75	10.90	81	10.85	11.05
Fehérmegyei	77	10.55	10.70	79	—	—
	78	10.60	10.80	80	10.70	10.85
	79	10.65	10.75	81	10.72	10.90
Pestvidéki	77	10.55	10.75	79	—	—
	78	10.60	10.80	80	10.80	10.95
	79	10.65	10.75	81	—	—
Bánási	77	10.50	10.65	79	—	—
	78	10.55	10.75	80	10.90	11.05
	79	10.70	10.85	81	—	—
Bácskai	76	10.55	10.70	79	—	—
	77	10.65	10.80	80	—	—
	78	10.70	10.90	81	—	—
Szerb	79	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs új alárendelt	7.85	8.10
középmínőségű	7.85	7.90
Árpa takarmányára, I. r.	7.35	7.60
másodrendű	7.25	7.35
Kócos	—	—
Zab alárendelt	7.45	7.65
középmínőségű	—	—
Tengeri	—	—
beleföldi új	7.45	7.55
ó fehé	—	—
új román vagy bolgár	—	—
clausath	—	—
Ropce	11.50	12.—

A határidőszlet folyamán a következő

kötések történet:	10.66—10.68—10.80
Októberi buza	10.66—10.68—10.80
Áprilisi buza (1905)	10.86—10.88—10.90
Októberi rozs	8.20—8.22—8.24
Októberi zab	7.16—7.21—7.23
Májusi tengeri (1905)	7.40—7.41—7.48

Déli órákor a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tőzsden:	10.66—10.67
Októberi buza	10.66—10.67
Buza áprilisére (1905.)	10.86—10.87
Októberi rozs	8.29—8.30
Októberi zab	7.20—7.21
Augusztusi tengeri	0.—0.—
Májusi tengeri (1905.)	7.39—7.40

Délután fél 5 órákor zárul:

Októberi buza	10.62—10.63
Áprilisi buza (1905.)	10.84—10.85
Októberi rozs	8.14—8.15
Októberi zab	7.17—7.18
Augusztusi tengeri	0.—0.—
Májusi tengeri (1905.)	7.36—7.37

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde kedvezőbb külföldi hírekre és bécsi vásárlásokra javult irányzattal nyílt meg és mivel a magyar hitelrészvények iránt némi érdeklődés mutatkozott, a többi értékek is szilárdultak és 1 1/2—2 1/2 koronával emelkedtek. A forgalom azonban mérsékelt maradt. Dáiban berlini jegyzésekre nyugodt maradt a hangulat és egyes értékek gyengültek. Az irányzat azonban tartott maradt. Valuta és érc-áru változatlan.

A helyi értékek piacán esendes volt a hangulat. Salgótarjáni kösznébánya részvények keresetek voltak.

Előtőzsde. Szilárdult. Osztrák hitelrészvény 641.50—642.75. Magyar hitelrészvény 755.50—756.50. Osztrák-Magyar államvasút 631.25—632.—. Déli vasút 90.—. Rimamurányi vasúti 499.25—499.50. Városi villamos vasút 330.50—331.— korona.

Déli tőzsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 641.25—641.75. Magyar hitelrészvény 754.—755.—. Osztrák-Magyar államvasút r. 632.75. Déli vasút r. 90.—. Jelzőlogbank 597.25. Városi villamos vasút 300.—. Magyar korona-járadék 97.10—96.25 korona.

A helyi értékek piaca esendes. Kötődött: Salgótarjáni kösznébánya részvénytársaság r. 543.50—544.— korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizetlek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 7—8 korona, 1904. szeptember hó végére 17—19 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 642.20. Magyar hitelrészvény 755.—. Leszámlolóbank 447.—. Rimamurányi vasúti 498.50. Osztrák-magyar államvasút 632.75. Közüti vasúti 567.—. Városi villamos-vasút 330.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.					
a) Magyar államadósság.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Aranyj. med.	118.90	119.40	1870. áll.ny.-k. 200 K.-ss	306.—	302.—
Korona-járadék	97.10	97.50	Magy. földteherut.	97.75	92.75
Korona-j. utim.	—	—	Horv.-szl. jévk.	—	—
szept-re	96.90	97.10	filv. köv.	98.—	92.—
Korona. 3/4%	88.75	89.25	Tiszai nyar.	—	—
Vasútpaj-köl.	83.25	84.25	Kölc. 200 K.	161.50	161.50

b) Osztrák államadósság.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Korona. máj.	—	—	Papírj. feb.	—	—
—nov.	99.—	99.50	aug.	92.56	100.85
—	—	—	Korona.	99.—	99.50

c) Egyéb nyilvános közbökök.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Budapest fiv.	—	—	Temes-Béga-társulat 4%	97.—	92.—
1897. 4% köbl.	86.—	96.75	—	—	—

Bankok.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Angol-osztrák bank	279.—	281.—	M. jelz. hitel.	—	—
Magyar hitel.	—	—	Ugyanaz szept.	—	—
iparbank	336.—	340.—	M. keresk. r.-s.	508.—	572.—
Pümei hitel.	130.—	134.—	M. leszáml.bank	—	—
Hazai bank	210.—	212.—	U. szep. med.	447.—	449.—
Hermes m. ált. váltóútl.	240.—	260.—	M. tők. közp.	—	—
Magyar hitel.	—	—	Magy. jelz. b.	1025.—	1035.—
Ugy. szep.	—	—	Ugy. szep. ált.	641.75	642.25
med.	755.—	755.50	Ost.-magy. b.	1610.—	1620.—
M. agr. és járb.	450.—	460.—	Pesti m. keresk.	—	—
—	—	—	kedelmi bank	2800.—	2810.—
—	—	—	Ostálysi r. v.-t.	1790.—	1810.—

Takarékpénztárak.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Bélvárosi	223.—	225.—	Magy. ált. tők.	565.—	575.—
Bpest III. ker.	200.—	220.—	Orsz. közp.	1650.—	1670.—
Bpest-Érzsébv.	212.—	220.—	Pesti hazai	21700.—	21800.—
Bpesti tők. és orsz. zálogk.	419.—	425.—	Ugy. táj. jog.	15237.—	15237.—
Egyes. bpesti	240.—	240.—	Ugy. Interim	7775.—	7825.—

Biztosító-társaságok.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Bécsi biztosító	420.—	430.—	M. jég- és viz.	—	—
Bécsi élet-és járadékint.	650.—	660.—	hírt.	530.—	535.—
Élis magy. ált.	800.—	805.—	Ny. m. baleset	—	—
Fonciare	242.—	244.—	Fannonia víbt.	2060.—	2100.—

Malink.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Concordia	175.—	185.—	Henger	320.—	370.—
Élis budapesti	1220.—	1230.—	Moln. és sütk	375.—	380.—
Érzsébv.	430.—	435.—	Victoria	470.—	480.—
Lujza	220.—	230.—	—	—	—

Bányák és téglagyárak.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Északm. kősz.	228.—	232.—	M. ált. kösznéb.	296.—	295.—
Felsőm. bányak.	547.—	552.—	M. kerámiai	135.—	140.—
Jst. r. tég. gy.	140.—	145.—	Salgótarján	544.—	546.—
Kőhány. gőstg.	900.—	905.—	Ujaki kősz.	—	—
Magy. aszfalt.	138.—	138.—	mészégető	805.—	808.—

Vasúti- és gépjár-részvények.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Élis m. gsd.	172.—	166.—	Nicholson	205.—	215.—
Gépjár.	150.—	155.—	Rimamurányi	—	—
Darula	172.—	175.—	Ugy. szep.-re	498.50	499.—
Ganz	3160.—	3200.—	Schlick	340.—	345.—

Különböző vállalatok részvényei.					
Pénz	Áru	Pénz	ru		
Ált. vagg. köl.	600.—	610.—	„Hungaria”-mü.	—	—
Bpesti ált. vill.	316.—	322.—	trágya	215.—	225.—
Bécsbútd. r.-t.	205.—	215.—	Kőbányai pölg.	—	—
Gyapum.-gyár	600.—	600.—	serföld.	300.—	310.—
Részvényref.	2450.—	2525.—	M. enkoripar	1615.—	1625.—
Sertészbiel. r.-t.	475.—	495.—	M. villamoság	287.—	290.—
Spédium-gyár	210.—	230.—	Nemzetk. vil-	—	—
Fümedriész.	2800.—	2900.—	lamoság	690.—	695.—
Gschwind-féle szeszgyár	975.—	1000.—	Nemzetk. vagg.	465.—	475.—
—	—</				

Sorsjegyek.

Basilika	19.50	21.50	Olasz vörös-k. 42.—	44.—
Ugy. o. felhív.	20.50	22.50	Ugy. o. felhív. 44.75	45.—
Écsavárosi	607.—	623.—	Olasz vörös-k. 54.—	56.—
„Jo-siv”	0.75	10.75	Osztrák hitel. 462.—	474.—
Ugy. o. felhív.	9.75	10.75	Párizs	160.—
M. vörös-ker.	27.—	29.—		
Ugy. o. felhív.	29.—	31.—		

Férfizmények.

M. vagy oszt. arany vert	11.35	11.43	Német bír. b. jegy (100F.)	117.15	117.45
M. vagy oszt. arany kör.	11.27	11.33	Francia jegy	94.39	95.39
20 fr. arany	19.64	19.09	Római jegy	94.70	95.49
20 márk arany	23.44	23.54	Szorb jegy	94.50	95.—
			Rebel	232.25	234.25

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserüi hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 58.—68.— korona, vörös aprószemű 58.—64.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös hánsági — korona, középszemű 68.—74.— korona, nagyszemű 78.—82.— korona. Disznózsír: budapesti 70.—70.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 56.—56.50 korona, 3 darabos 59.50—60.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilva: szilvóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén folytatólagos helyi véleményvásárlások az alpesi és Bankverein részvényekben és a két társaság félévi mérlegének kedvező becslései, dacára a gyengébb külföldi jegyzéseknek, barátságos hangulatot idéztek elő. Az említett két érték mellett a többi bank- és bányapapír, valamint a Wienerbergi részvény is élénk volt. Hitelrészvények, amelyekben eleinte realizálások történtek, arbitrázsvásárlások következtében emelkedtek. A Magyar Hitelrészvények a kedvező félévi mérlegre emelkedtek. A prolongációjánál a pénz 3/4%-on állt. A déli tőzsdén a Bankverein és az építő-értékek továbbra is keresettek voltak, a többi papirokban azonban nyugodt volt az üzlet. Prágai vasmű 2292, Wienerbergi 804.—.

Zárlat szírd. A magánkamattal 37/16%.

Bécs, aug. 26. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 118.80. Magyar koronajárdék 97.05. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.50. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.90. Magyar hitelbank-részvény 754.—. Magyar nyremény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasúti részvény 499.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1605. Magyar vasúti kölcsön-egzstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 508.—. Adria hajózási r. t. —.

Bécs, aug. 26. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% papírjárdék 99.25. 4 2/3% ezüstjárdék 99.25—100.20. 4% osztrák aranyjárdék 119.10. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 152.65. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 460.—. Osztrák hitelrészvény 641.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 523.—. Bécsi bankgyűléslet 529.—. Osztrák Länderbank 426.60. Osztrák-magyar bank 1612.—. Osztrák-magyar államvasút 632.75. Déli vasút 90.50. Elbevolgyi vasút 420.50. Dunagőzhajózási társaság 843.—. Alpesi részvény 440.75. Dohányrészvény 343.50. 20 frankos arany 19.05. Cs. kir. arany (vert) 11.35. Londoni váltó 239.65. Német bankváltók 117.20. Lipót-kohó 230.50. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 684.—. Török sorsjegyek 128.—. Az irányzat tartott.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 26. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék 100.40. 4 2/3% ezüst járdék 99.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. 4% magyar aranyjárdék 100.25. Elbevolgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 201.80. Magyar koronajárdék 97.50. Déli vasút 19.10. Osztrák-magyar államvasút 135.25. Károly Lajos vasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.30. Bécsi váltó 85.30. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 104.60. Disconto Commandit 189.80. Magyar hitelbank —. Altalános villamosági Edison 227.90. Dynamit Trust 177.50. Gelsenkirchener 222.30. Harpeni 217.—. Laurakohó 252.95. Az irányzat gyengült.

Páris, augusztus 26. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Uj török-konzol 87.30. Egyiptomi járdék 107.30. Osztrák Länderbank 462.—. Párisi bankrészvény 11.70. 3% osztrák járdék 98.15. 4% osztrák papírjárdék 87.12. 3% osztrák új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországra 9% pari. Váltó Amsterdamra 206.62. Váltó Brüsszre 9% 1/2. De Beers 462.—. Chartered 41.50. 5% osztrák kötelezvény —. Magyar aranyjárdék 100.85. Déli vasút 95.90. Váltó Londonra 252.60. Osztrák aranyjárdék 102.70. Török sorsjegy 123.50. Meridional vasút —. 4% osztrák járdék 103.30. Ottoman-bank 567.—. 3% osztrák járdék 98.75. Osztrák földhitelintézet —. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 326.—. 4% osztrák 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 378.—. Váltó Bécsre East Rand 204.—. Randfontein 76.—. Magyar jelzálogbank 542.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 26. (Zárlat.) 4 2/3% osztrák papírjárdék 100.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.85. 4% osztrák aranyjárdék 100.15. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút 135.20. Eszaki vasúti vasút —. Eastindia vasút —. Londoni váltó 204.04. Bécsi bankgyűléslet 134.90. Villamos részvény —. 3% osztrák aranyjárdék 83.20. 4 2/3% osztrák ezüstjárdék 100.50. Osztrák koronajárdék 99.20. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 115.80. Déli vasút részvény 19.—. Elbevolgyi vasút —. Bécsi váltó 852.58. Párisi váltó 809.75. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 222.—. Az irányzat szilárd.

Ramburg, augusztus 26. (Zárlat.) 4 2/3% osztrák ezüstjárdék 100.20. 1860. sorsjegy —. Déli vasút 18.90. 4% osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút 135.50. Olasz járdék 104.20. 4% osztrák magyar aranyjárdék 100.—. Az irányzat gyengébb.

Frankfurt, augusztus 26. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 19.10. Német bank —. Disconto —. Drezdai bank —. Berlini kereskedelmi bank 159.90. Gelsenkircheneri 222.30. Harpeni 217.—. Laura-kohó 252.70. Olasz járdék —. Hibernia —. Az irányzat nyugodt.

A budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Aug. 26. A sertésüzlet irányzata: tartott. A) *Hízott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 490 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Öreg közep (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 114—115 fillérg. Fialat közep (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérg. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérg. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 290 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Közép (páronkint 240 k.-gramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronkint 240 k.-gramm terjedő súlyban) — fillérg. — III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérg. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) 117—118 fillérg. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérg.

Sertésleltár: 1904. augusztus 24. napján volt készlet 36.957 darab. — 1904. augusztus 25. napján felhajtott 336 darab. 1904. augusztus 25. napján elszállított 482 darab. 1904. augusztus 26. napján maradt készletben 36.811 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 26. —

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tomcsányi Anna okleveles tanítónőt a Czinkota Ehmann-telepi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Alparj Lajos árvavármegyei kir. tanfelügyelőt jelenlegi minőségében Zólyomvármegyébe áthelyezte.

Pályázatok. A gyulai pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra 14 nap alatt; — postamesteri állásra Sopron-Kéthelyen szeptember hó 9-ikéig; — a budapesti pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszék számviselői állásra 2 hét alatt; — a szilgyesehi adóhivatalnál gyakorolni állásra 14 nap alatt adandók be a kérvények.

Napirend.

Napir: Szombat, augusztus 27. Római-katolikus: Kal. József. — Protestáns: Ruben. — Görög-ország: (augusztus 14.) Chikeas. — Zsidó: Elul 16. Sabbath Ki Thewa. — Nap két; 4 óra 56 percek. — Nyugszik: 6 óra 34 percek. — Hold két; 7 óra 11 percek este. — Nyugszik: 6 óra 3 percek reggel.

A miniszterek nem fogadják. Nemzeti Múzeum. Képtár nyitva délelőtt 9 óráig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítása megtekinthető d. e. 9 óráig délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 óráig délután 1 óráig. Belépő-díj nincs. — Növénytar (Szechenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 óráig délután 1 óráig. Többi terei megtekinthetők 1 korona díj mellett.

A földtani intézet múzeuma a Stefánia-úton nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona. **Technológiai Iparmúzeum** zárva. **Nyitendők könyvtár** zárva. **Az aquincumi ásatások és múzeum.** Megtekinthetők egész nap III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei ut. Helyi érdekű vasút a Pálffy-téről. **Mentőgyűléslet helyisége** a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 óráig este 6-ig. **Állatkert** a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvtára, tudakozó-osztálya és keleti miniatúra V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-körút 23. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Augusztus 26. —

Állomások	Levegőhő. mm.	Hőmérséklet °C	Szél irányja és erője (1-10)	Felhőzet (1-4)	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					mm.	mm.	mx.	mn.
Alma-Stratona	59.8	12.6	DK 2	4	—	21	10	—
Késmárk	81.4	11.0	DE 1	4	—	—	—	—
Budapest	57.7	14.5	ENY 3	●	5	21	14	—
O-Gyal	59.6	12.7	E 3	●	3	10	22	19
Herény	59.7	11.4	KE 3	●	5	10	15	11
Zágráb	58.8	12.4	E 4	●	3	16	12	—
Fiume	55.9	15.5	E 3	●	3	39	15	11
Pécs	55.5	15.6	DK 4	●	5	21	14	—
Debreczen	56.8	16.6	E 4	●	ny	22	14	—
Szeged	54.9	16.0	DK 3	●	ny	23	16	—
Arad	55.7	18.0	DK 4	●	3	12	16	—
Temesvár	54.6	18.4	E 3	●	3	1	22	16
Kolozsvár	59.8	13.8	E 3	●	1	—	24	11
Vajda-Bunyad	58.2	15.0	E 3	●	4	1	22	11
Nagyzeben	57.0	17.4	K 3	●	4	1	21	11
Bécs	62.1	12.4	ENY 1	●	4	3	16	12
Prága	63.6	12.4	ENY 2	●	3	—	20	10
Krakó	63.9	12.0	ENY 1	●	4	—	19	10
Tarnopolc	—	—	—	—	—	—	—	—
Bregenz	68.7	9.4	NY 2	●	36	16	9	—
Salsburg	66.9	9.8	ENY 1	●	44	—	—	—
Klagenfurt	69.1	9.4	E 1	●	4	48	18	7
Lesina	24.0	18.7	K 2	●	2	4	26	19

Jelek magyarázata: K = kelet, NY = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánk keltei részén tegnap megszűnt az esőzés, nyugaton azonban — főképpen a dunántúli részen — jelentékeny eső volt, élénk szelek kíséretében. A határszéli megyékben az esőmennyiség a 40 mm-t is meghaladta. A hőmérséklet keleten emelkedett.

A Belső- és Közép-Európában a hőmérséklet maximum nyumul a kontinensre. A déli depresszió a Balkán fölé vonult, az oroszországi depresszió pedig északkeletre tart.

Nyugat- és Közép-Európában a hőmérséklet alacsony. Az Alpektől és Olaszországtól — ahol erős szelek is vannak — bő esőzést jelentettek.

Küldés: Váltakozó, hűvös idő várható főleg keleten és délen még esővel.

Vizállás.

	Aug. 26.	Aug. 25.		Aug. 26.	Aug. 25.
inn	Schärding ..	1.55 1.40	Tisza	M.-Sziget ..	0.12 0.15
Duna	Passau	1.95 1.80		Tékeháza ..	0.39 0.38
	Linz	0.85 0.75		V.-Nagyvár ..	1.16 1.41
	Bécs	0.70 0.86		Tokaj	1.42 1.37
	Posony	1.04 0.72		Tisza-Füred ..	1.66 1.62
	Komárom	1.49 1.46		Szolnok	1.75 1.76
	Budapest	0.58 0.98		Sajó	2.64 2.64
	Paks	0.28 0.84		Csongrád	2.01 2.2
	Mohács	1.19 1.09		Szeged	1.58 1.57
	Gombos	0. — 1.86		T. -Békéscsaba	0.65 0.56
	Újvidék	0.89 0.89		Békéscsaba ..	0.14 0.36
	Panovo	0.23 0.22		Topolya	0.96 0.93
	Orsova	0.54 0.72		Endrög	0. — 0. —
Nóra	Magyarfalva ..	0.35 0.46		Zemplén	1.25 1.22
Vág	Zseliz	0.12 0.14		H.-Németi ..	0.02 0.10
	Trencsén	0.38 0.35		Berettyó	0.56 0.40
	Szered	0.38 0.26		M.-Büfalva ..	0.54 0.58
Rába	Sz.-Gottárd	0.18 0.26		Csúcsa	0.20 0.26
	Sárvár	0.67 0.65		N.-Várád	0.13 0.32
	Pettán	1.68 1.54		Bélménys	0.83 0.48
Dráva	Ógyér	0. — 0. —		Tenke	0.12 0.42
	Zákány	0.06 0.18		Guraboncz ..	0.05 0.06
	Báros	0.59 0.48		Borosjenő ..	0.42 0.40
	Eszék	1.28 1.28		Bákás	0.80 0.80
Nura	M.-Sperdah	0.50 0.40		Gyoma	1.12 1.18
Sáva	Zárub	0.92 0.82		S.-Fehérvár ..	0.33 0.60
	Siszek	0.53 0.06		Ernyecska ..	0.84 0.84
	Mitrovicza	0.54 0.52		Sorbsán	0. — 0. —
Szamos	Deés	0.30 0.46		Arad	1.58 1.58
	Szatmár	0.15 0.15		Makó	0.70 0.76
Kraszna	M.-Majdány ..	0.34 0.26		K.-Kostyél ..	1.12 0.54
Latorca	Munkács	0.16 0.26		Siszek	0.33 0.17
Laborca	Gömbönya	0.06 0.08		Temesváros ..	1.13 1.14
Ung	Ungvár	0.10 0.12		Becskerek ..	1.07 1.07

SZINNHÁZAK.

Szombat, 1904. augusztus hó 27-én.

KIRÁLY SZINNHÁZ

Kákosai Szidi assz. mint vendég.

Főlölesgek férjek.

Böközát 3 felvonásban. Személyek:

Pataky Ákos	Thury
Lenke, a feleség	Batizfalvy
Terézia	Kákosai Szidi
Iren	Boday
Réz Barnabás	Németh
Révész Elemér	Szomori
Miska	Gabányi
Klári	Szenygyörgyi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URÁNIA SZINNHÁZ.

A gyorskocsi

a gyorsvonatig.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINNHÁZ.

Apajune, a vízi szellem.

Nagy látványos operette 3 felvonásban.

Prucseszko	Uváry K.
Helosio	Kállay Lujza
Hlinka	B. Repássy
Nicsánó Munolle	Környey Béla
Marca	Bejczy
Natalica	Haller Irma
Dobral	Fekete Arpád

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁROSL. NYÁRI SZINNHÁZ.

Nyárai Antal és Perenczi Károly feljöttével

A hét Schlézinger.

Látványos énekes bohózat 5 felv.

Kezdeté 7 1/2 órákor

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdeté d. u. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV., Nagymező-utca 17.
Ma és mindennap:
Nagy különlegességi előadás.
Kezdeté negyed 9 órákor.
A helyiség 16° R. hőmérsékletre van szellőztetve.
A télikerben reggel 5 óráig **VORÓS ELEK** cigányzenekara hangversenyez.

ÓS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggel 4 óráig.

Ma, szombaton, augusztus 27-én:

Stuart tisztelet-estélya.

A bosnyákezed zenekarának monstre hangversenye.

Nagy souvenir és Coriandoli-ünnepele.

A nagy varieté-színpadon fellépnek:

Morcasciani	Johnson és Dean
Stuart	Miss Violet Vegner
Petite Paul	The life garde Kossaks
Vantuak-oseport	Canary Company
	Miss Theresita

FOLIES COMIQUE:

Hatschek úr kutyája és A két kakas.

MOULIN ROUGE: Coriandoli bál.

MONTE-CARLO: remek új kiállítás.

Nagy tűzijáték!

Rendezel Friedmann A. igazgató.

Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér utánfizetéssel érvényesek.

Az előadás az időre való tekintet nélkül megtartatik.

Vasárnap délután fellépnek az összes attrakciók.

Előkészületben nagy ünnepély:

„Ós-Budavára a török időkben”.

Most jelent meg a közelendő izraelita nagy ünnepekre

Schwarz Ignác

könyvkereskedésében

Budapest, VII. ker., Király-utca 3. szám.

harmadik kiadásban

FRIEDMANN MÓR-nak

a pesti ír. Mtközség boldogult nagy kántorának most is használatban lévő asztalgőz énekei a magyar szöveggel.

Kapható I K. 20 fillér beküldése ellen.

Ugyanezek ott kaphatók: Mindennemű ír. vallás szertartási és egyházi szerek, ünnepi és hétköznapi

imakönyvek egyszeri és diszkrétóben. Tízszázak tiszta selyem és gyapjuból, arany és ezüst bordurák.

Új és használt török, valódi arany és ezüst mü-

hímzéssel ellátott töróra nagy köpenyek. Frigyláda-

fűggyönyök, terítők és menyezettek vállalata jutányos árak mellett.

— Postai megrendelés telkiismeretesen eszközöltetik. —

Schmidt M.

szeggyártó, uyaros és bőrdobos

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Afánlja saját gyártmányú kezeslő és

levegő-szerszámjait, mindennemű

utazóbőröndök, pénz, szivar- és

cigaretta stb. tárcáit.

Megrendelések és javítások pontosan

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

és jutányosan eszközöltetik. Árjegyzék bérmentre.

Fogfájás

A fogfájás oka a legtöbb esetben tagadhatatlanul

a fogak elhanyagolásában

keresendő. A következőkre tessék tehát pontosan figyelni. A száj olgvetlen kiöblítendő, a mely célra szolgálo vizet felforraltjuk azután lehitjük, azonban soha se használjunk langyos vizet; ha azonban a nagyon érzékeny fogakra hideg volna, akkor tartasuk a szájnak egy kevésbé érzékeny helyén addig, míg egy kevésbé meglegezzük és azután öblítsük ki jól a száját. Egy nagyon alkalmas szájviz, melynek használata anti-

szeptikus- és tonikus tulajdonságainál fogva még a fogidegek fájdalmas állapotában is ajánlható az

Ebermann-féle szájviz.

Ez fenti utasítás szerint, vízzel keverve, alaposan tisztítja és fertőtleníti a fogakat és szájüreget és eltávolítja a lyukas fogaktól vagy a visszamaradt ételmaradékoktól eredő kellemetlen szagot.

Főraktár: Dr. Ebermann, Prag. Ebermann szájviz üvegekben à 3 K., 1 K. 50 fill. és 80 fill.; Ebermann fogpora dobozokban à 1 K. 20 fill. és 60 fill. gyógyszerárakban, droguériákban és illatszerekesekekben kapható.

VIII. KER. ZENEKONZERVATORIUM

VIII., József-körut 40. I. em.

A beiratások megkezdődtek és naponként 9-12-ig és 3-6-ig közésközölhetők. Kiképzés a zene minden ágazatában, kiváló tanerök által. Ugyszólván magánoktatás, miután óránként csak két növendék tanul.

Tandij havi 10 korona. Beiratási díj nincs.

Takács Jakab, igazgató.

Rizsakithatatlan kék munkásöltönyök.

Szedő, boncköpenyek és írda-kabátok kaphatók

Gutmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16.

Minták kidőnatra ingyen és bérmentre.

A Kalap- király

Elismert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női elsoranga kalap-különlegességekben. BUDAPEST, VI., Eskü-ut 6, Klotild-palota.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

20.000-nél több olismert ólcső ólcső ólcső világs minden részéről.

Leckázat kidőnatra, mert nem telőszőrt a pénz visszazaratok.

Kuruc „Rákóczi Perenc” óra megbízható írás, elegáns email számlappal ellátott duplafelelő ezüst romatőr, nagyon esimes kivitelben és kitűnő szerkesztéssel. Korona 14. 10 évi jótállással.

FELHÍVÁS!

Aki szép kivitelű és minőségű ólcső óráit és ékszereket ~ 10 évi jótállással óhajt a legmegbízhatóbb forrásból beszerezni, az forduljon

SCHÖNWARD IMRE

magyar órásmester és ékszerészgyároshoz

PECSETT IO.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentre küldetik bárkinek is.

Iskola-

felszerelés

6-13 éves fiuk számára

Egy iskola-öltöny, Egy pár cipő, Egy pár harisnya, Egy sapka, Egy iskola-táska

Mind együtt frt 8.50

Egyes térdnadrág elszakithatlan szövethől frt 4.50

Iskola-öltöny el nem ért felásztékban 5 frttől feljebb.

Fü halókötös frt 5.50

Ceakis **KOCH** Testvérek Budapest legnagyobb

férfi, flu- és gyermekruha-áruházában

Károly-körut 26.

A legjobb új és egyszer használt

ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

ponya- és zsák- FISCHEK J. áruházában =

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Vessék állandón, minden mennyiségben, használt zsákokt és beoszerelők ajakra használt tehenyászokot.

Fenyvaktólcsésző intézet. Legszolidabb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

Paris különlegességek.

Parisban idősősem alkalmasával beszeresem a legjobb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jótállást vállallok, hogy a felsőbör repedése ki van zárva, ha GULZ-kemőszővel bekeni, idő előtti elszakadása esetén ingyen megújítom.

Minden vidéki rendelőjét vagy teljesen portamentesem vagy kivénatra 1 pár elegáns cipő camfát mellőkövel ingyen. Nem megfőltőt kicserélek vagy a pénzt visszazadom.

Hogy mindenké meggyőződjék világghat GULZ-kemősző ólcsóságáról, mindenké ki önmagát valjón költi, a GULZ-kemőszőst és több száz eredeti fonnyképfőzővel ellátott árjegyzékem kiűdően ingyen és bérmentre. — Legpontosabb mertők; ha harisnyában egy papírlapra állva a lábátap körvonalát lerajzoljuk.

Páris elegáns víz tőscsőp	frt 3.50	Páris divat elegáns sávra	frt
Box bakancs varjott talp,	3.20	fűző v. gomboa, selyem-	
elegáns	4.50	bőrlőssel, női	4.20
Peltinó elegáns szalonkák,		Kivágot katesőtes szalon-	3-
ritőss, valódi sávra bér-		lak v. flom bőrlőss	1.-
szálal	4.50	Gyermekcipő, magas, 3 évig	1.-
Elegáns sávra, női, cipek,	3.20	Zergebőr, magas, gyermek,	
szálal		fűző, szegszőly, 7 évig	
Magyar elegáns angol box		fűző, női	1.80, 8-10 évig
fűző, női	3.80		2.-

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.

a Tórus-börház templomával szemben.

